

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**TÜRKİYE'DE ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİNDE LONDON COLLEGE OF
MUSIC ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMI VE SINAV AŞAMALARININ
İŞLEVSELLİĞİ**

Mustafa ALTUNDAĞ
ORCID: 0000-0001-7341-339X

Danışman
Prof. Dr. Zehra Seçkin GÖKBUDAK
ORCID: 0000-0003-0632-2214

Konya – 2022

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)

Bu çalışmamın, her safhasında sabrı, yol göstericiliği ve bitmeyen desteğiyle bana her zaman yardımcı olan değerli tez danışmanım Prof. Dr. Zehra Seçkin GÖKBUDAK'a saygılarımı ve sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca çalışmamın veri toplama aşamasında bana her türlü yardımlarını esirgemeyen Erg Müzik Akademi, Gümüş Nota Sanat Akademi, Mavi Nota Müzik Dans Akademisi, Sonat Müzik Eğitim Kursu, Odabaşı Müzik Merkezi'ne, lisans hayatım boyunca bana her türlü desteği sağlayan, öğretmenlik ve akademik hayata beni hazırlayan Doç. Dr. Ömer Bilgehan Sonsel'e ve tabi ki bütün hayatım boyunca yanımda olan ve bana karşı sabır ve desteğini esirgemeyen biricik annem Samile Altundağ ve bütün aile üyelerime sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Mustafa ALTUNDAĞ

Haziran 2022

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)	2
İÇİNDEKİLER	3
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	5
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	6
SİMGELER VE KISALTMALAR	7
ÖZET	8
ABSTRACT	9
1. GİRİŞ	10
1.1. Problem Durumu	12
1.2. Araştırmanın Amacı	12
1.3. Araştırmanın Önemi	14
1.4. Sayıtlılar	14
1.5. Sınırlılıklar.....	14
1.6. Tanımlar	15
2. ALAN YAZIN (İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	16
2.1. Sanat Eğitimi	16
2.2. Müzik Eğitimi.....	16
2.3.Genel Müzik Eğitimi	17
2.3.1 Mesleki Müzik Eğitimi.....	18
2.3.2 Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi	19
2.4. Özengen (Amatör) Çalgı Eğitimi	20
2.5. Müzik Eğitiminde Sertifika Programları.....	21
2.6. London College of Music (LCM)	23
2.6.1. Sınav Programları ve Aşamaları.....	25
2.7. İlgili Araştırmalar	33
3. YÖNTEM	35
3.1. Araştırmanın Modeli	35
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	35
3.3. Veri Toplama Teknikleri	36
3.4. Verilerin Toplanması.....	37
3.5. Verilerin Analizi.....	37
4. BULGULAR	39
4.1. LCM Sertifika Programının ile ilgili Veli Görüşleri	39
4.1.1. LCM sertifika programının işlevselliği ve öğrenciler üzerindeki etkileri ile ilgili veli görüşme analizleri	39

4.2. LCM sertifika programı ve sınav aşamaları ile ilgili öğrenci görüşme analizleri.....	43
4.3. LCM sertifika programı ve sınav aşamaları ile ilgili eğitimci görüşme analizleri	54
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	71
5.1.Tartışma.....	71
5.2.Sonuç.....	74
5.3.Öneri.....	76
KAYNAKLAR.....	77
Web Kaynaklar.....	80
EKLER.....	81
EK - 1	81

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Türkiye’de özenen müzik eğitiminde London College of Music Uluslararası Sertifika Programı ve sınav aşamalarının işlevselliği başlıklı tez çalışmamın toplam **75** sayfalık kısmına ilişkin, 3/07/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%17** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dâhil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

3/07/2022

Mustafa ALTUNDAĞ

Prof. Dr. Zehra Seçkin GÖKBUDAK

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

3/07/2022

Mustafa ALTUNDAĞ

SİMGELER VE KISALTMALAR

Kısaltmalar

LCM: London College of Music

DipLCM: Diploma of the London College of Music

ALCM: Associate of the London College of Music

LLCM: Licentiate of the London College of Music

FLCM: Fellowship of the London College of Music

ABRSM: The Associated Board of the Royal Schools of Music

TCL: Trinity College of Music

UCAS: The Universities and Colleges Admissions Service

KMOBK: Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu

GSCE: General Certificate of Secondary Education

DB: Diğer Bölümler

KNS: Konservatuar

MEF: Müzik Eğitim Fakültesi

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

TÜRKİYE'DE ÖZENGİN MÜZİK EĞİTİMİNDE LONDON COLLEGE OF MUSIC ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMI VE SINAV AŞAMALARININ İŞLEVSELLİĞİ

Mustafa ALTUNDAĞ

Bu çalışmada, Türkiye’de Özengen Müzik Eğitiminde London College of Music Uluslararası sertifika programı ve sınav aşamalarının işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evreni, Ankara ilinde LCM sertifika programı eğitim veya sınav merkezliği yapmakta olan sanat merkezlerinde bu programa katılan öğrenciler, velileri ve program eğitmenleri olarak belirlenmiştir. Çalışmanın örneklemini ise bu sanat merkezlerinde programa katılan 23 öğrenci, 10 eğitmen ve 10 veliden oluşmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılmıştır. Bu amaçla oluşturulmuş Yarı Yapılandırılmış görüşme formları yardımıyla veriler toplanmıştır. Kullanılan görüşme formları ise betimsel analiz yöntemiyle yapılmış ve elde edilen veriler araştırılan değişkenlere göre listelenerek yüzde-frekans dağılımları ile betimlenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre; LCM sertifika programı hakkında öğrencilerin ve eğitmenlerin çoğunluğunun yeterli bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Programın öğrencilerin çalgılarıyla ilgilenmelerine ve benimsemelerine yönelik pozitif etkisi olduğu fakat sertifika kullanım amaçları hakkında bilgi yetersizlikleri olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan sınavların çocuklar için büyük bir hedef ve güdüleyici bir faktör olduğu ve çocukların çalgı gelişimlerini ve öz denetimlerini etkilediği tespit edilmiştir. Sertifika program kitaplarının ilk seviyeleri öğrenciler için olmasına rağmen ileri seviyelerin ise öğrenciler için fazla yoğun olduğu anlaşılmıştır. Eğitmenlerin programa katılmayan öğrencileri için de program kitaplarını kullanması LCM kitaplarının içerik yönünden ne kadar zengin ve işlevsel olduğunu anlaşılır hale getirmiştir. Program eğitmenlerinin programa yönelik dil yönünden yetersiz kaldıkları tespit edilmiştir. Programın özengen müzik eğitimine devamlılığı olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Pandemi dönemi sonrası sertifika programının sınav uygulama yöntemlerinin ise olumsuz ve işlevsiz olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi, Amatör Çalgı Eğitimi, Uluslararası Müzik Eğitimi Sertifika Programı

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Master Thesis

LONDON COLLEGE OF MUSIC INTERNATIONAL CERTIFICATE PROGRAM AND FUNCTIONALITY OF EXAM STAGES USED AT VOLUNTEER MUSIC EDUCATION IN TURKEY

Mustafa ALTUNDAĞ

In this study, it is aimed to examine the functionality of the London College of Music International certificate program and exam stages in Volunteer (amateur) Music Education in Turkey. The universe of the study was determined as the students, their parents and program instructors participating in this program in the art centers that are centers of the LCM certificate program education or examination in Ankara province. The sample of the study consists of 23 students, 10 instructors and 10 parents participating in the program at these art centers. Interview method, which is one of the qualitative research methods, was used in the study. The data were collected with the help of semi-structured interview forms created for this purpose. The interview forms used were made using the descriptive analysis method and the data obtained were listed according to the investigated variables and described with percentage-frequency distributions. According to the results of the study, it was determined that the majority of students and instructors do not have sufficient knowledge about the LCM certificate program. It was concluded that the program had a positive effect on students' interest in and adoption of their instruments, but that students had a lack of knowledge about the purposes of using the certificate. It has been found that the exams conducted are a great goal and motivating factor for children and positively affect the development and self-control of children's instruments. Although the first levels of the certificate program books are suitable for teaching process and students, it has been understood that the advanced levels are too intensive for students and require more time. The fact that instructors also use program books for their students who do not participate in the program has made it clear how rich and functional the LCM books are in terms of content. It has been determined that the program instructors are inadequate in language in terms of the program. It has been determined that the program positively affects the continuity of amateur music education. After the pandemic period, it was understood that the exam application methods of the certificate program were negative and dysfunctional.

Keywords: Volunteer (Amateur) Music Education, Amateur Instrument Education, International Music Education Certification

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

İlkel yaşamdan bilim ve teknoloji çağına geçebilmenin aracı olan eğitim olgusu, insanlık tarihi kadar eskidir. Zamanla kültürler düzeylerine, gereksinimlerine, özelliklerine uygun öğrenme ve öğretme yöntemleri geliştirdiler. Usta çırak ilişkisi ile başlayan hedefe yönelik öğrenme ve davranış geliştirme, programlara dayalı sistematik eğitime dönüşmüştür.

Eğitim bir başka tanıma göre insan yetilerinin geliştirilmesi, yeteneğe dönüştürülmesidir. İnsan zihinsel, bedensel ve istem yönü yanında, kendisine olanaklar sunan duyuları olan bir varlıktır. İnsanı bu anlamda bir bütün olarak değerlendiren ve eğiten sanat eğitimi kendine özgü ilkeleri ile önemsenmeli, tüm eğitim düzeylerinde uygulanmalıdır (Tunalı, 1979: 1).

Genel eğitimdeki sistemleşme zamanın ihtiyaçlarına uygun olarak sanat eğitiminde de görüldü. Daha çok iş eğitimi anlayışının egemen olduğu sanat eğitimi, sonraları sezgisel ve imgesel alanları öne çıkartan kuramlarla özgün yerini buldu. Özellikle 19. yüzyılda bilimsel verilerden yararlanılarak, endüstri toplumunun ihtiyaçlarına uygun programlar oluşturuldu. Endüstri toplumunun ihtiyaçları gözetilerek başlatılan *iş eğitimi hareketi*, kuramdan daha fazla uygulamaya önem verdi. Toplumsal bilinç ve yarar önem kazandı (Sönmez, 1991: 25)

Sanat eğitiminin temel dallarından biri olan müzik eğitimi; bireye yaşantısı aracılığıyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin davranışlarında yaşantısı aracılığıyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı aracılığıyla amaçlı olarak geliştirme sürecidir. (Uçan, A. 1997).

Müzik eğitimi, temelde, bir müzikal davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir (Uçan, A. 1997).

Müzik eğitimi hedef ve amaçları bakımından temel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özengen (amatör) müzik eğitimi olmak üzere ayrılmaktadır.

Genel müzik eğitimi, “insanca yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Özengen ve mesleki müzik eğitiminin temelinde genel müzik eğitimi bulunur. Çünkü genel müzik eğitimi herkese yöneliktir ve zorunludur. Genel müzik eğitimi, özengen ve mesleki müzik eğitiminin temelini oluşturur ve yönlendirici nitelik taşır. “Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.” Mesleki müzik eğitimi ise müziği ya da bir dalını meslek olarak seçen, müziğe belli bir düzeyde yeteneği bulunan kişilere yöneliktir ve mesleki müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan,1997:31-32)

Ülkemizde özengen müzik eğitim faaliyetleri, kültür müdürlükleri, özel sanat merkezleri ve özel eğitimciler tarafından yürütülmektedir. Bu kurumların ve özel çalışan müzik eğitimcilerinin amacı farklı yaş gruplarından bireylere isteklerine ve ilgi alanlarına göre sanatın çeşitli dallarında eğitim vermektir.

Müzik dershaneleri, mesleki ve meslek dışı müzik eğitimini destekleyici bir konumdadır. Bu dershaneler hem müziği amatörce düşünenlere hem de ileride profesyonel olmayı tasarlayanlara eğitim hizmeti götürmektedirler (Karan,2011:9)

Hancıoğlu (2010)’nun yaptığı araştırmaya göre, Ankara’daki özengen müzik eğitimi veren kurumlarda ders öğretim programlarının %50’si MEB tarafından hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra öğretim programları bazı dershanelerde öğretmen tarafından, bazı dershanelerde yönetim tarafından, bazı dershanelerde ise belirli bir program olmadan yapılmaktadır. Bu programların uygulanıp uygulanmadığı yöneticiler tarafından takip edilmektedir.

Bu durumun Türkiye’nin başka şehirlerinde de aynı düzensizlikle devam ettiği düşünülecek olursa, özengen müzik eğitimi kurumlarının verdikleri eğitimin geçerliliği, işlevselliği ve kalitesi gibi çok çeşitli sorular ve sorunlar ile karşılaşılması olasıdır.

Özengen eğitim kurumlarının eğitimci kimliği, öğretim yöntem ve metotları, öğretici kimliği, hedefleri ve fiziki koşulları belli bir sisteme bağlı değil, kurumların inisiyatifine göre farklılık göstermektedir. Barış, Ece, Doğan (2013), bu kurumlarda görev yapan eğitimcilerden bir bölümünün müzik alanında eğitimini tamamlamış kişiler, bir bölümünün ise farklı bölümlerde okul okumuş ve alaylı olarak bu mesleği gerçekleştirdiklerini

belirtmişlerdir. Ayrıca, amatör müzik eğitiminin kapsamının, programlarının ve sınırlılıklarının açık ve net olmadığı ve bu açıdan denetiminin yeterli şekilde yapılmadığını ifade etmişlerdir.

Bu probleme yönelik uluslararası platformlarda öğrencilerin aldıkları eğitimin seviyesi ve geçerliliğini kanıtlamak için dünya çapında hizmetler veren sınav kurulları ve kuruluşları olduğu bilinmektedir. Bu sınav kurulları belirlenmiş seviyelere yönelik oluşturdukları müfredatlara dayalı sınavlar düzenlemektedir. Bu sınavlar, dünyanın her yerinde, aynı seviyedeki öğrencilerin aynı yöntemlerle değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır.

Türkiye’de de uluslararası sınav programı uygulayan müzik eğitimi kurumları bulunmaktadır. Bu programları uygulayan kurumların programların hedefleri, işleyişi ve geçerlilikleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları düşünülmektedir. Kurumlarda bulunan program öğretmenlerinin programlar hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip olanları kadar programların hedef, gereksinim geçerlilikleri konusunda yeterince bilgiye sahip olmayan eğitimcilerinde olduğu düşünülmektedir. Kurum eğitmen veya çevre yönlendirmesiyle bu programlara çocuklarını dâhil edilen veliler arasında, programların amaç ve gereksinimleri doğrultusunda yönlendiren veliler kadar, programlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan velilerin de var olduğu düşünülmektedir. Sınavlara giren öğrencilerin daha çok hangi amaçlarla bu sınavlara girdikleri, sınavlarda başarılı olan öğrencilerin sertifikalarını kullanma durumları, sınavların öğrencileri nasıl etkilediği gibi durumlar bilinmemektedir.

1.1. Problem Durumu

Uluslararası müzik eğitimi sertifika programlarını uygulayan özgen müzik eğitimi kurumlarının özellikle son yıllarda uygulamaya koydukları bu programlar sebebiyle ilgi çektiği gözlenmektedir. Ancak yukarıda belirtildiği gibi uygulanan bu programların veliler tarafından tercih edilme sebepleri, öğrenciler ve öğretmenlerin hangi amaçlarla bu programları tercih ettikleri, programların genel hedefleri açısından etkileri, sınavlarda başarılı olan öğrencilerin sertifikalarını kullanma durumları bilinmemektedir. Aynı zamanda bu programların sınav yöntem ve aşamaları yönünden pek fazla bilgi kaynağına rastlanmaması bir problem oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkiye’de özgen müzik eğitimi alan kişilerden London College Of Music (LCM) uluslararası müzik eğitimi sertifika programına katılan kişilerin katılma amaçları

ve sınav aşamaları araştırılacaktır. Ayrıca bu sınavların kişilerin hedeflerine ulaşma düzeylerine olan etkisi, öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerine göre incelenecektir. Çalışmada, ‘Türkiye’de özengen müzik eğitiminde LCM uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programı ve sınav aşamalarının işlevselliği nelerdir?’ problemi üzerine, bu amaçlardan yola çıkarak aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

Öğrenciler açısından;

1. LCM sertifika programı hakkında bilgileri ve tercih amaçları nelerdir?
2. LCM sertifika programının öğretim yöntemleri öğrencilere teknik, teorik, duygusal yönden etkileri nelerdir?
3. LCM sertifika programının sınav yöntemleri hakkında öğrencilerin fikirleri nelerdir?
4. LCM sertifika program metotları içerikleri hakkında düşünceleri nelerdir?
5. Öğrencilerin sertifika programı yönünden öğretmenleri hakkındaki düşünceleri nelerdir?

Eğitmenler açısından;

1. LCM sertifika program ve işlenişi hakkında öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
2. LCM sertifika programı eğitim süreci hakkında görüşleri nelerdir?
3. LCM sertifika programının temel hedefleri ve kazanımları açısından öğretmenlerin fikir ve görüşleri nelerdir?
4. LCM sertifika programının sınav yöntem aşamaları ve öğrenciler üzerindeki etkileri hakkında görüşleri nelerdir?
5. Eğitmenlerin sertifika programını uygulama yöntem ve tercihleri nelerdir?
6. Özengen eğitim kurumları ve sertifika programı hakkında yetkinlikleri ile ilgili düşünceleri nelerdir?

Veliler açısından;

1. Uluslararası sertifika programları hakkında bilgi ve görüşleri nelerdir?
2. Sertifika programının çocukları üzerindeki etkilerine yönelik izlenimleri nelerdir?

3. Özengen müzik eğitimi kurumlarının sertifika programı hakkında yetkinlikleri ve işleyişi hakkındaki düşünceleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

LCM müzik eğitimi sertifika programı ve benzer diğer uluslararası sertifika programlarını uygulayan özengen müzik eğitimi kurumlarının, uyguladıkları bu programlar sebebiyle son yıllarda tercih oranlarının arttığı gözlenmektedir. Ancak, LCM sertifika programının özengen müzik eğitimindeki işlevselliği, genel hedeflerine ulaşılabilirlikleri boyutu ile eğitmen ve öğrenci görüşleri açısından incelenmemiştir. Aynı zamanda bu programın sınav aşama ve yöntemlerinin öğrenciler ve öğretmenleri ne açılardan etkilediği boyutu da incelenmemiştir. Ayrıca veliler ve öğrencilerin programı tercih etme sebepleri ve sertifikaların kullanım geçerliliği hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları bilinmemektedir.

Bu çalışma, LCM sertifika programının hedeflerine ne kadar erişebildiği öğretmen öğrenciler ve veliler açısından etkilerini açığa çıkarmak açısından öneme sahiptir. Aynı zamanda öğretmen ve öğrenciler ile görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda LCM sınav aşama ve yöntemleri işlevselliği açısından ele alınması yönüyle bir ilk olması bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Sayıtlar

Bu çalışmaya katılmayı kabul eden katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşme sorularını bağımsız ve tüm içtenlikleriyle cevapladıkları varsayılmaktadır. Ayrıca araştırmanın örnekleminin ve evreninin yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma Ankara'da 2021-2022 yılları arasında özengen müzik eğitimi veren bazı kurumlarda LCM uluslararası sertifika programı eğitimi alan öğrenciler, velileri ve öğretmenleri ile yapılan görüşmeler ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sertifika: Bir kursa ya da seminere katılıp belirli programı bitirenlere verilen belge, öğrenim belgesi

Özengen: Amatör. İlgili, istekli, kazanç gözetmeksizin yapılan.

UCAS: Üniversiteler ve Kolejler Kabul Servisi, ana rolü İngiliz üniversiteleri için başvuru sürecini yürütmek olan Birleşik Krallık merkezli bir kuruluştur.

GCSE: İngiltere eğitim sisteminde çok önemli bir yeri olan hem yurtdışından öğrencilerin hem de İngiltere vatandaşlarının girdiği, bilim ve mühendislik ile alakalı konuların ciddi öneme sahip olduğu bir sınavdır. Açılımı Genereal Certificata of Education olan sınav, ortaokul ve lise eğitimlerinin devamında yapılır. Ulusal bir sınav olan GCSE 16 yaşındaki öğrencilere uygulanır.

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN (İLGİLİ ARAŞTIRMALAR)

2.1. Sanat Eğitimi

Sanat tarihi varoluşun tarihidir ve varoluşun tarihi serüveni duygu ve düşünce aracılığıyla günümüze işlenen sanat eserleriyle uygarlık ve insanlığın varoluş tarihine büyük bir ışık tutmuştur. Bu doğrultuda uygarlığın başlangıcından bu yana aktarılan düşünce ve duygu selinde, doğal, güzeli, doğruyu ayırt edebilen bireylerin yetiştirilmesine sanat eğitimi denmektedir. Sanat eğitimi bu denli kutsal ve özel görevinde uygarlık ve tarihin aktarımı adına çok önemli konumdadır.

Modern bireyin gerçekliği algılama, betimleme, yansıtmasında mutlak bilimin ve yöntemlerinin tek başına bir unsur olmadığını, bununla beraber sanatsal yöntemin de bu amaçta önemli bir rol aldığını göz arda etmememiz gerekmektedir. (Uçan (2005b, s. 141-143)

Bizans ve Yunan eğitim sistemleri batılı eğitim sistemlerinde önde gelmektedir. Yunan eğitimi, üzerine Aytaç (1981), *‘Yunan eğitim ideali, M. Ö. 8.- 6. dönemlerde oluşmuştur. Sistem, jimnastik ve müzik yoluyla bireyin çok yönlü gelişimini, yani beden ve ruhun kolektif bir yapıda gelişmesini gaye edinmiştir. Bu eğitim sistemi yöntemlerinin yeterli olmamaya başlandığı fark edilince, sistemin yeni unsurlarla revize edilmeye ihtiyacı olduğu anlaşıldı. Bundan yola çıkarak, ihtiyaçlara yeterli tam donanımlı bir sistemin ortaya çıkarılması zorunluluğu kabul edildi.’* açıklamasını yapmıştır.

Eğitimdeki bu ilerlemelerle; eğitimin yalnız pozitif bilimler alanlı olmadığı, yalın ve duygusuz bir tasvirin yersiz olduğu, bireyin yaratıcılığının gelişiminde, eğitimde sanat eğitiminin de belirgin bir yeri olduğu kanıtlanmıştır (Tuzlak, 2004:9).

Sanat eğitimi, eğitim kurumlarında ve kurum dışı platformlarda işlenen güzel sanatların bütün alanlarını, yaratıcı sanat eğitimini (resim, heykel, mimari, fotoğraf, sinema, müzik, dans, tiyatro, edebiyat, tasarım vd.) içermektedir (Ünver, 2002, s. 5).

2.2. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, sanat eğitiminin çok önemli bir kısmını oluşturan temel taşlarından. İnsanın duygusal, zihinsel, yaratıcılık gibi birçok önemli yönlerinde gelişiminin bütün aşamalarında doğrudan büyük bir etkisi vardır.

Müzik aynı zamanda çocukların sosyal gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların zekâlarının bilişsel gelişiminde oldukça etkilidir ve sosyal etkileşimlerde yer alabilmeleri adına çok önemli bir görev üstlenmektedir. Bütün bunların yanı sıra müzik, sosyal davranış türlerinin keşfinde çocuklara son derece riskten arındırılmış bir ortam sağlamaktadır (Cross, 2001:28-42).

Müzik eğitimi, bir eğitim ve alanı olarak oldukça işlevsel bir özelliğe sahiptir. Bireyin ve toplumun müziksel olaylara bilinçli ve duyarlı olması ve müzik yaşamının özümsemesinde müzik eğitiminin olumlu katkısı bulunmaktadır. Alınan eğitimin değeri ve etkisi bu katkıyla doğru orantılı etkileşimdedir. Eğitim ile Müzikle ilgili yaşamsal değere sahip çeşitli kazanımlar elde edilebilir. Müzik alanında yetkin ve etkin olmak, sadece bilinçli bir tüketici olmakla kalmayıp aynı zamanda sanatsal açıdan üretken olmak, bireylerin duygu ve düşüncelerine müzik yoluyla dokunmak ve hitap etmek ve onlar açısından sevilen ve yer edinmiş olmak ortaya çıkardığı eser ile erişilebilir ve örnek gösterilebilir olmak kazanımlarının bazılarıdır. Bu kazanımlar ile anlaşılıyor ki müzik eğitimi bireyin hayatına her yönden olumlu etkiler ve gelişimsel ilerlemeler kazandırmaktadır.

Genel eğitim ve öğretimin hedefi, ruhsal ve bedensel olarak insanın gelişimine etkiye bulunmaktadır. Bedensel eğitim birçok yolla ve olanaklarla yapılabilmektedir. Daha karmaşık ve güç olan, süreç isteyen ruhsal gelişim için ise önerilebilecek en doğru yol, bireyi erken yaşlardan itibaren doğrudan sanat eğitimi ve müzik eğitimi çalışmaları ile tanıştırmak ve beslemek ile sağlanabilir (Çetin, 1984; 515)

2.3.Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, bireylerin eğitimlerinin başlangıcından itibaren almakta zorunlu oldukları eğitimin barındırdığı, temel müzik bilgilerinin ve müzikal kültür ediniminin hedef alınarak bunun üzerinde şekillenen bir müfredat ile aldıkları eğitime denir.

Bu eğitim şekli, bireyin mesleği, eğitim durumu veya yaş değişkenleri fark etmeksizin alması gereken bir eğitim eğitim formudur. Verilecek eğitim şeklinde asıl hedef sanatçıyı yetiştirmek değil, iyi ve kötünün ayrımını yapabilme yeterliliğine sahip tüketici olmalarını sağlamaktır. Bulduğumuz zaman diliminde güzel sanatların bütün alanlarında estetik olgunluğa erişemeyen pek çok ürün topluma sunulmaktadır. Sanat ve sanatçı başlığı altında sergilenen bu ürünler, “kolayca fark edilebilen sözel olarak hiçbir sanatsal öğeyi barındırmayan, karamsar, tekrara yoğun olarak yer veren özgünlükten uzak, farklı bir tabirle kendinden

öncekilere benzeyen, mono ritim, mono toni içeren müzikler” (Akdoğan, O. 1995:44, akt., Alkar, 2008).

Sanat eğitiminde eksik ve yoksun olan toplumlara göre bu ürünler kıymetli ürünler gibi görünmektedir. Gerçek sanat ile özgün olmayan bu tür müziklerin birbirinden ayrıştırılması için gereken zevk eğitimi genel müzik eğitimi aracılığıyla verilmektedir. Sanat ile bir bağı olan olmayan her bireyin, seviyeli bir güzellik ve estetik anlayışı edinmesi sağlanmaktadır. Bu eğitim, kurumlarda bazen değişiklik gösterse de genellikle ilköğretim öncesinde anaokulu öğretmeni, ilkokulda sınıf öğretmeni, ortaokul ve lisede müzik öğretmeni, üniversitede ise branşı müzik olan öğretim elemanları tarafından yürütülür.

Ortaokul ve lise dönemlerinde devinışsel, duyuşsal ve zihinsel davranışlar arasında belirli bir düzeyde denge kurulmasına önem gösterilen bu eğitimde, yaygın olarak müziği bilgece, bilinç ve haz duyarak kullanabilen ya da tüketen bireyler eğitmek hedeflenir. Bu hedef doğrultusunda bireyin müziksel birikim, ilgi ve yeteneğini geliştirmek esas alınır (Uçan, A. 1997).

Formal eğitimin ilköğretim kademeleri, temel eğitim olarak adlandırılmaktadır. Çocuğun yaratıcılığını beslemekte ve yetenek ve yönelimlerini ortaya çıkarmaktadır. Bu temel derslerden biri olan müzik dersi ise, çocuğun isteğini ve yeteneğini daha ileriye taşıma fırsatı sunabilmesi adına önemli göreve sahiptir. Bir diğere görevi ise çocuğun kimlik gelişiminde bireysel, kültürel ve sosyal çevresine uyum sağlama süreci ve sorumluluklarını anlamasında onun rehberi ve kılavuzu olmaktır (Saydam, 2003: 75).

Günümüzde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen müzik eğitimi programları, ilkokul ve ortaokullarda haftalık tek ders saati, orta öğretim kurumlarında seçmeli ders statüsünde uygulanmaktadır.

2.3.1 Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanını ve bütün alt dallarını mesleki olarak seçmeyi hedefleyen veya seçmiş olan, yeterli müziksel donanıma erişmiş ve yetenekli bireylere yöneliktir. Burada hedeflenen ana amaç, bireye müziğe profesyonel bir bakış açısı ve bilgi birikimi kazandırmaktır. Genelde örgün eğitimin sağlandığı ortamlarda gerçekleştirilmektedir. Eğitimci alanında yektin ve yetkili kişilerden oluşmaktadır.

Müzik öğretmenliği, repertuar, bestecilik, müzik araştırmacılığı, çalgı yapım/onarım,

askeri bando, dinsel müzik gibi dalların eğitimleri verilmektedir. (Kardeş,2013: 33). Eğitim içeriği ise ses eğitimi, enstrüman eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müziksel ritim&tartım eğitimi, müzik bilgisi eğitimi, repertuvar eğitimi, yaratıcılık eğitimi, müziksel kimlik eğitimi, müzikal duyarlılık eğitimi, müziksel etkileşim eğitimi ve müziksel yararlanma ve kullanışlılık eğitimi vb. konulara ayrılmaktadır.

Türkiye’ de mesleki müzik eğitimi veren kurumları; Konservatuarların ilk ve ortaöğrenim kademeleri, Ortaöğretim Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nin (GSSL) Müzik Bölümleri; Lisans düzeyinde ise Güzel Sanatlar Fakülteleri’nin Müzik Bilimleri Bölümleri, Eğitim Fakülteleri’nin Müzik Öğretmenliği Bölümleri ve Konservatuarlar olmak üzere sayabiliriz (Bilici, 2014: 10).

Programlarda orta öğretimden yükseköğretime ilerledikçe alan ve meslek bilgisine ağırlık artarak verilir (Uçan, 2005: 33).

2.3.2 Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, çok sayıda insanın müziksel ihtiyacına; çalma, söyleme, birlikte müzik yapma vb. ihtiyaçlarına cevap olmasıyla çok kapsayıcı niteliğe sahiptir. Bu geniş kitlelerin sosyo-müziksel çevreye ulaşmalarını sağlamakta en önemlisi insanın kendini gerçekleştirmesine yardımcı olduğu varsayılmaktadır.

Özengen müzik eğitimi alan birey karşılıksız, ruhsal yönden zevk ve doyum sağlamak amacıyla müziği bir araç olarak kullanım haline getirmiştir. Çünkü özengen müzik eğitimi, müziğin belli bir alanına özengence (amatörce) gönüllülük esaslı bir şekilde ilgili ve yatkın olanlara yönelik olup, dinamik bir müziksel katılım, haz ve doyum sağlamayı bunu da sürdürdüğüince geliştirmek için ihtiyaç duyulan müziksel davranışlar kazandırmayı hedeflemektedir (Uçan, 1997, s. 31).

Toplumun her kesimi özellikle de yetişkinler kendilerine hoşnutluk veren, haz sağlayan, bir merakını gideren disiplinleri öğrenme eğilimindedirler. Zorunluluk ve ilgisizce öğrenme ise bu isteği tam tersi ortadan kaldırmaktadır. Bu nedenle, bir yetişkin eğitiminin başarısı, yetişkinin ilgi, istek, gereksinimini karşılamaya yönelik öğrenmeler olması veya sorununu çözmedeki işlevselliğine bağlıdır (Celep, 2003: 55).

Amatör müzik eğitimi, müziğe ilgi duyan bütün kişilere etkin bir sanatsal katılım, beğeni ve doyum sağlamayı, yeteneklerini keşfetmeyi ve gerekli müziksel bakış açısını

kazandırmayı amaçlar. Aslında her insanın belli bir düzeye kadar müzik yapma, müziksel yaratma yönelimi vardır. Kişinin gönüllük esasına dayalı yönlendirilen bireysel ve toplu eğitim uygulamalarında bu yönelim kendine gelişim ve evrimleştirme olanağı bulabilir. Amatör müzikçilere yönelik uygulanan eğitim, toplumda müzik zevkinin ve kültürünün ulaşılabilmesi ve gelişimi gibi temel bir problemin çözümünde oldukça büyük bir görev üstlenmektedir (Say, 1998)

2.4. Özengen (Amatör) Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin bütün türlerinde çalgı eğitimi çok önemli bir yere sahiptir. Çalgı eğitimi, insanın benliğini fark etmesi, algılayabilmesi, özdenetime sahip olması, var olan becerilerini edindiği eğitim yoluyla geliştirmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirme fırsatı vermesi yönünden müzik eğitiminin önemli bir dalıdır. (Yıldırım-Orhan ve Ercan, 2012). Müzik eğitiminin tamamında, çalgı eğitimi bireyin duygu ve düşüncelerini özgürce ifade etmesi ve bir şeyleri başarıyor olma hissine erişmesi gibi psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaktadır (Hancıoğlu, 2010).

Çalgı eğitimi ve öğrenimi genel ve özengen müzik eğitiminin vazgeçilmez sosyal aktiviteleridir. Amatör çalgı eğitiminde amaç, üst düzey beceri ve dikkat gerektiren ve tekniğe yüklenen meslekî çalgı eğitiminin tam aksine resmiyeti esnetmiş ve gönüllülük esasına dayanan bir süreçte kendi istek ve yönelimleri derecesinde yetkinliğe erişmeyi arzulayan amatör enstrümanistler yetiştirmektir (Cope, 2002).

Özengen çalgı eğitiminde belirli bir yaş skalası olmaması, her yaştan bireyin çalgı öğrenebilmesini, çalgı eğitimini sosyal aktivite, eğlence ve kişisel hobi olarak gerçekleşmesini sağlamaktadır. Fakat ileri yaşlarda psikomotor ve devinişsel beceri kazanmanın güçlüğü ve özengen çalgı eğitimi almak isteyen bireylerin çalgıyla ilgilenmek için ayırabildikleri süreleri meslekî çalgı eğitimine göre daha güçlüklü bir durum olması, özengen alanın avantaj ve dezavantajlarını göz önünde bulundurmayı gerektirmektedir (Davidson ve Jordan, 2007). Bu güçlükle daha az karşılaşmak adına özengen çalgı eğitimi, eğitim almayı planlayan bireylerin, beklenti, istek, müziğe yatkınlık, beceri seviyesi ve çalışabilmek adına ayırabildiği zaman dilimlerine göre şekillenmek zorundadır. Bu durum özengen çalgı eğitimini, uygulanması planlanan öğretim programının yoğunluğu, ulaşılması planlanan hedef ve beceri seviyesi boyutlarıyla meslekî çalgı eğitimine göre onu çok daha esnek ve kişiye özel bir hale getirmektedir (Bingöl, 2010).

2.5. Müzik Eğitiminde Sertifika Programları

Sertifika, kişinin bilgi gerektiren herhangi bir konuda niteliğini gösteren ya da kazanmış olduğu bir hakkı belirten belge demektir. Sertifika yetkinlik ve yeterliliğin ölçüsüdür. Sertifikasyon programları bir öğrenme modelidir. Hayata dayalı, pratik ve mevcut ihtiyaçlarımızı karşılamaya yöneliktir. Özellikle kısıtlı zamanı olan, mesleki bir dalda kısa bir dönem içerisinde uzmanlaşmak ve alanında profesyonel uzmanlarca derecesini tasdik etmek ve geçerlilik kazandırmak isteyen bireyler için verilen belgeye denir. (<https://www.iienstitu.com/blog/sertifika-nedir-neden-onemli>)

Eğitimin birçok alanında yaygınlaşan sertifika programları tercih oranlarını arttırmak ve iyileştirmek adına dinamik olarak gelişmektedir. Kullanım alanlarının ve geçerliliklerinin genişliği tercih edilmelerinde en önemli unsur derecesindedir. Alanında bilinen uzman kişilerce yürütülen ve derecelendirilen, ders saatleri, içerikleri, sınav uygulaması yapılıp yapılmadığı, verilen sertifikanın nerelerde ve nasıl kullanılacağı gibi nitelikler sertifika programlarını seçimde göz önünde bulundurulmuş büyük etkenlerdir. Diğer disiplinlerde olduğu gibi müzik eğitiminde de sertifika programları mevcuttur. Dünyada uygulanan müzik eğitimi sertifika programlarının yanında ülkemizde de müzik eğitimi sertifika programları bulunmaktadır.

Uluslararası platformlarda müzik sınavları yapan ve sonuçlarında sertifikalar veren kurumlar bulunduğu bilinmektedir. Bunlar ‘music examination boards’ müzik sınav kurulları’ olarak isimlendirilmektedir. Uygulanan sertifika programlarının ana amacı, programa katılan bireylerin kazanımlarını sınamak ve bunu uluslararası boyutta derecelendirmektir. Sınavlara katılan bireylerin çoğunluğu kurs merkezleri ya da özel dersler ile bir kısmı ise kendi bireysel çalışmaları ile müzik öğrenimlerini sürdürmektedir. Öğrenciler bu programların sınavları ve edindikleri sertifikalar sayesinde kendi durum tespitlerini, özdeğerlendirmelerini, çalışma yöntemlerini gözden geçirme ve değerlendirme fırsatı kazanmaktadır.

Müzik sınav müfredatları çoğunlukla hem teori hem de performans ölçümleri yapmaktadır. Sınav kurullarının sınav sistemleri ve derecelendirme kriterleri farklılık göstermektedir. Sınavlar ve sonuçlar İngiltere ve Galler gibi ülkelerin yeterlilik ve sınav yönetmeliği kurulları tarafından incelenmekte olup verilen derecelerin uluslararası geçerlilikleri bu kurullara göre belirlenmektedir.

Dünyada okul dışı müzik eğitimi sınav uygulaması ilk olarak 1877’de Trinity College London tarafından başlatılmıştır. Arkasından diğer kurumlar da bu tip sınavlar düzenlemeye

başlamıştır. Bu sınav müfredatları genelde performans ve teori ölçümleri ağırlıklı işlenmektedir.

Aşağıda dünyanın farklı bölgelerinde bu tip okul dışı müzik sınavı uygulayan kurumlar bulunmaktadır.

- Berklee College of Music, ABD
- Australian Music Examinations Board, Avustralya
- Gitarmonk Examination Board, Hindistan
- Internatiaonal Music Examinations Boards, İngiltere
- London College of Music, İngiltere
- New Zealand Music Examinations Board, Yeni Zellanda
- Suro Bharati Sangeet Kala Kendra, Hindistan
- The Associated Board of the Royal Schools of Music, İngiltere
- The National College of Music and Rockscool, İngiltere
- Trinity College London, İngiltere
- The Royal Conservatory of Music, Kanada
- University of South Africa- Müzik kurulu – Güney Afrika Cumhuriyeti
- Victoria College of Music and Drama, İngiltere

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de uygulanmakta olan uluslararası müzik eğitimi sertifika programları aktif olarak görülmektedir. Özellikle müziğin özengen çatısı altında, sanat merkezleri eğitim ve sınav merkezliği görevleri üstlenerek bu alanda yoğun ve aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bu kurumların yanı sıra İTÜ (İstanbul Teknik Üniversitesi) de bu alanda iş birliği içinde eğitim ve sınav merkezliği görevi üstlenmektedir.

Bu sınavlar bireylerin seviyelerine göre uzmanlarca hazırlanmış müfredatlar doğrultusunda eğitim içermekte ve sürecin sonunda uygulanmakta olan sınavlar ile bireylerin alanlarında gelmiş oldukları noktaları uluslararası kapsamda geçerli kılan sertifikalarla süreci tamamlamaktadır. Sınavlara ve eğitim sürecine başta özel sanat merkezleri, özel dersler ve yetkili yükseköğretim kurumu üzerinden başvuru yapılabilmektedir.

Ülkemizde faaliyet göstermekte olan uluslararası müzik sertifika programları incelendiğinde üç adet Birleşik Krallık merkezli uluslararası sertifika kurumunun öne çıktığı, aktif ve uzun süredir faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bunlar;

- The Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM) - İngiltere Merkezli
- Trinity College London (TCL) - İngiltere Merkezli
- London College of Music (LCM) – İngiltere West London Üniversitesi destekli

Bu sertifika programlarının ve eğiticilik ve sınav merkezliğini üstlenen kurumların ortak amacı Türkiye’de verilen müzik eğitiminin global standartlarıyla paralelde yürümesini sağlamak ve müzik öğrencilerinin aldıkları eğitimi ulusal, uluslararası akreditasyon derecelerine sahip belge ve dokümanlarla desteklemektir.

Son yıllarda bu programlardan bazılarında doğrudan web aracılığıyla erişimle sınavlarına kaydolunabilen sertifikalarına doğrudan sahip olunabilmektedir.

2.6. London College of Music (LCM)

London College of Music (LCM) 1887 yılında yarı zamanlı bağımsız konservatuar eğitimi okulu olarak kuruldu. 1991 yılında University of West London bünyesine katılan enstitü, bugün İngiltere Eğitim ve İstihdam Bakanlığı (DFEE)’nin onayı ile resmi akreditasyon kurumu olan “Ofqual” tarafından yasal olarak tanınan uluslararası sertifikasyonlar sağlamaktadır. Bunun yanı sıra Qualifications and Curriculum Authority (QCA) (Nitelikler ve Müfredat Kurumu) ve The National Qualifications Framework (NQF) standartları direktörlüğünde ulusal ve uluslararası akreditasyona sahiptir.

Bugün ise İngiltere’deki en büyük müzik ve performans sanatları enstitülerinden biri olarak adından söz edilmektedir. Okul, yıllardır sürdürmekte olduğu sertifika ve diploma programıyla bütün dünyada 250’nin üzerinde merkezde öğrencilerle buluşmaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de uzun süredir aktif olan sınav programı 2022 yılı itibari ile ülkemizin çeşitli şehirlerinde toplam 38 kurum sınav merkezliği sunmaktadır. Aynı zamanda İTÜ (İstanbul Teknik Üniversitesi) de bu alanda iş birliği içinde eğitim ve sınav faaliyetleri yürüterek adaylara LCM&İTÜ iki sertifika alabilme fırsatı sunmaktadır.

Eğitimler yetkili kurumlarca gerçekleştirilirken sınavlar (examinations) İngiltere’den gelen West London akademisyenleri tarafından yapılmaktadır. Sınav sonuçları İngiltere

merkezi tarafından tasdiklenerek öğrenciye sertifikası/diploması ulaştırılır. LCM Sertifika programını diğer benzer programlardan ayıran temel fark, bir üniversite bünyesinde yürütülen tek program olmasıdır. Bağlı olduğu West London Üniversitesi İngiltere'nin prestijli ve dünyanın önde gelen üniversitelerinden biri olarak bilinmektedir (<http://www.uwl.ac.uk>).

LCM, İngiltere merkezli yurtiçi ve yurt dışında çeşitli seviyeler için Müzik, Tiyatro ve İletişim dallarında sınavlar düzenlemektedir. Sertifika programı başvuracak adaylar için zorunlu yaş sınırlaması veya mesleki alansal kriter olmaksızın bütün bireylerin erişimine açıktır. Çok sayıda ülkede uygulanan LCM sınavları, çeşitli seviyeleri, seviyeler için gereken beceri ve bilgi standartları, seviyelerin birbirleriyle bağlantısı ve aşamalı süreçleri bakımından eşsiz sınavlardan biridir.

LCM uluslararası müzik sertifika programının genel hedefleri, eğitim alan bireyin;

- Teknik ve müzikal yönden gelişimini sağlayarak, akademik yönden bilimsel katkıda bulunmak,
- Uluslararası dolaşım, çalışma ve eğitim alma imkânları sağlamak,
- Duygusal ve psikolojik gelişimine katkıda bulunmak,
- Yaratıcı düşünme, sistemli ve disiplinli çalışma prensibi kazandırmak,
- Sanatsal vizyonu genişletmek ve geliştirmek,
- Müzik eğitimini Uluslararası sertifikasyon ile belgelendirerek nitelikli bir port folyo edinmesini sağlamaktır.

Eğitim hayatında edinilen diplomaların geçerliliği yurtdışındaki eğitim sisteminin uygulamakta oldukları yeni düzene göre, not ortalaması kadar önemli bir unsurdur. Bu bağlamda müzik dışı bölümlerde eğitim alan ve meslek hayatını devam ettirmek isteyen bireyler için master ve lisans başvurularında, meslek dışı hobi kazanmak bireyin kişisel gelişimine verdiği önemi kanıtlamakta ve uluslararası eğitim denkliliğine sahip bir sınavda almış olduğu başarı belgesi veya diploması kabulünü kolaylaştırmaktadır. LCM sertifikaları ve diplomaları bu tür başvurularda uluslararası boyutta referans gösterilmek adına çok etkili diplomalardır. Bununla birlikte kabul görülen eğitim sürecinde bireylerin çeşitli burslar almasını sağlamak adına da yine LCM sertifika programları oldukça etkili olmaktadır.

LCM sınavlarına girmeyi amaçlayan adaylar kış ve yaz sınav dönemlerinde eğitim aldıkları kurum veya öğretmenleri rehberliğinde başvurularını yapabilmektedir. Adayların seviyelerine uygun sınav derecelerinin eğitmenleri tarafından belirlenmesi tavsiye edilmektedir. Eğitim alınan kurum veya eğitmen bu hususta öğrencilerinin başarılı olmaları adına en doğru seviye tespitini yapabilmektedir. Başvuruların erken yapılması sınav kitaplarının temin edilmesi yönünden önem arz etmektedir. Sınav kitapçıkları ve repertuar notaları adayın ardından genel merkezden temin edilir. Öğrenci adayları LCM sınav merkezlerinde ilan edilen yıllık sınav ve kitap ücreti haricinde sınavlara katılmak için eğitim kurumlarının ücretleri hariç başka bir bedel ödemez. 2020 yılından itibaren Covid-19 salgın döneminin getirdiği çok yönlü zorlu şartlar ile LCM öğrencilerin kolayca erişmesi adına doğrudan çevrimiçi sınav başvuruları başlatmıştır. Böylelikle bütün dünyadan sınava girmek isteyen adaylar aracı kurum olmadan doğrudan LCM ile iletişime geçerek çevrimiçi şekilde sınav başvurusunda bulunabilmektedir. Sınav dönemleri yerine adayların kendilerini hazır hissettikleri zamanda kısa süre öncesinde başvurularını yapıp bir hafta içinde sınavlarını olmaları da ulaşılabilirlik ve işlevselliğini doğrudan arttırmaktadır. Ancak dünyanın bütün diğer ülkelerinde bu bireysel online başvuru hakkı adaylara tanınırken Türkiye’de sınav merkezliği yapmakta olan özengen eğitim kurumlarının LCM ile karşılıklı görüşmeleri sonrası bu hak ülkemizde ikamet eden adaylar için kaldırılmıştır.

2.6.1. Sınav Programları ve Aşamaları

LCM müzik sınavları piyano, müzik tiyatrosu, şan, müzik teorisi, klavye, org, akordiyon, gitar, ukulele, vurmali çalgılar, yaylı çalgılar, arp, tahta nefesli çalgılar, bakır üfleli çalgılar, geleneksel müzik, caz, kilise müziği, şeflik, kompozisyon, okul müziği performansı, profesyonel başarı, radyo ve podcasting, orkestra müziği, drama alanlarında uluslararası sertifika programları sunmaktadır. Her bir program türü adına West London bünyesinde özel olarak müfredatlar ve kitaplar hazırlanmaktadır. Kitap oluşturulmayan alanlar adına özel düzenlenmiş repertuarlar düzenlenmektedir. (<https://lcme.uwl.ac.uk/exams>).

LCM sertifika programı sınav türleri;

- Grades – Sınıflar
- Recital Grades – Resital Sınıfları
- Leisure Play – Boş Zaman Oyunu (Hobi)
- Performance Awards – Performans Ödülleri

- Performance Diplomas – Performans Diplomaları
- Pre-Grade 1 and Early Learning – Başlangıç Sınıfı ve Erken Öğrenme
- Teaching Diplomas – Eğitimlik Diplomaları

<https://kopruvizyon.com.tr/LCMe-sistemi/LCM-sinavlari-genel-bilgiler/>

Ülkemizde yapılmakta olan LCM müzik sınavları ise iki kategoride gerçekleştirilmektedir. Birinci kategori, zorlaşarak ilerleyen sekiz basamaktan oluşan derece(grade) sınavlarıdır. İkinci kategoriyi ise dört diploma sınavı oluşturmaktadır. Bunlarla beraber her aşama adına teori sınavları yapılmaktadır. Adaylar belirli derecelerde performans sınavında başarılı olduktan üst derecelere geçmek için hazırlanmış teori sınavlarını başarılı şekilde tamamlamalıdır. Sınavlar İngilizce olarak yapılmaktadır. Grade sınavları ülkelerin kendi ana dilinde çevirmen bulundurma hakkı sağlanarak yapılabilmekte iken diploma sınavları ise adayın uluslararası boyutta eğitimlik ve sanatçılık diploması alması adına çevirmensiz şekilde gerçekleştirilmektedir.

a)Başlangıç (pre preparatory- step) ve grade sınavları

Grade sınavları birbirini takip eden zorluk dereceleri ile 8 basamaktan oluşmaktadır. Bunlardan önce yeni başlayan adaylar için başlangıç(pre-preparatory) ile step 1 ve 2 sınavları uygulanmakta sonrasında birbirini izleyen grade 1-8 seviyelerinden oluşmaktadır. Her bir derece için West London Üniversitesi tarafından hazırlanmakta olan kitaplar eşliğinde eğitim süreci tamamlanır ve sertifika sınavları yapılmaktadır. Sınavlar piyano, şan, klasik gitar, yaylılar / keman- viyola- çello, flüt - obua - klarinet- saksafon, trompet – trombon - tuba – korno kornet, perküsyon, org, müzik teorisi, kompozisyon dallarında sınavlar gerçekleştirilmektedir. Adayların derecelerin her birine sırasıyla girme zorunlulukları bulunmamaktadır. Eğitimlikleri ve kendi kararları doğrultusunda uygun gördükleri dereceden sınava başvuran adaylara, her aşama sonunda başarılı olmaları sonucunda, bunu belgelemek üzere bir sertifika verilmektedir. Ayrıca her aday, sınavının sınav esnasında yazdığı değerlendirmelerini içeren raporu (exam report) da alma hakkında sahiptir.

Grade 1-5 arası dereceler, her yaşta adayın katılımı için uygun olmakta fakat Grade 6-8 arası derecelerde, 12 yaşın altındaki adayların müziksel olgunluğuna sahip olma ve gereken başarıyı elde edebilme olasılığı düşüktür. Yaş ve grade derecelerini gösteren tablo aşağıda Şekil 1'de gösterilmektedir.

Hedef Yaş	LCM Seviyeleri
4 – 7 Yaş	Grade 1 - 3
6 – 13 Yaş	Grade 1 - 5
11 – 18 Yaş	Grade 4 - 8
Sürekli Eğitim	Grade 1 - 8

Şekil 1. Yaş ve seviye aralığı tablosu.

(<https://kopruvizyon.com.tr/lcme-sistemi/lcm-sinavlari-genel-bilgiler/>)

Bütün dereceler için belirlenen sınav süreleri aşağıda Şekil 2’de gösterilmektedir.

Sınav Süreleri	LCM Seviyeleri
10 dakika	Pre- ve Step1-2
15 dakika	Grade 1-2-3
20 dakika	Grade 4-5
25 dakika	Grade 6-7
30 dakika	Grade 8

Şekil 2. Derece Sınav süreleri.

LCM yayıncı telif hakları nedeniyle sınavlarda satın alınan kitapların orijinalleri dışında kopya veya tahrip edilmiş metotların kullanımını kabul etmemektedir.

b)Sınav aşamaları (pre-step1-2)

Sınav aşamaları başlangıç dereceleri olan Pre-Step1-2 bölümleri için Egzersiz-Performans ve Tartışma bölümü olmak üzere üç bölümde gerçekleştirilmektedir. Kitaplarda belirli sayıda egzersiz, gam ve listA ve listB oluşan iki bölümde belirli sayıda eserler bulunmaktadır.

Etüt (exercises): Bu aşama adaylardan önceden çalmış oldukları etütlerden Pre- derece için herhangi beş, Step için ise dört tanesini icra etmeleri istenmektedir. Bu aşamadan toplam 25 puan alınabilmektedir.

List A: Bu aşama adaylardan kitapta çalışmış oldukları bölümde bulunan eserlerden herhangi iki tanesini icra etmeleri istenmektedir. Bu aşaman toplam 20 puan alınabilmektedir.

List B: Bu aşama adaylardan kitapta çalışmış oldukları bölümde bulunan eserlerden herhangi iki tanesini icra etmeleri istenmektedir. Bu aşamadan toplam 40 puan alınabilmektedir.

Tartışma (Discussion Questions): Bu aşama Pre- seviye için adaylardan notaların yerlerini porte üzerindeki yerlerini tanımaları istenmektedir. Step dereceleri için ise icra edilen eserlerde bulunan terimler tiz nota anahtarı, çizgi çizgileri, zaman işareti, perde adları, nota türleri ve değerleri, üzerine tanımlama ve yorumlama yapılmaktadır. Bu aşamadan toplam 15 puan alınabilmektedir.

Sınav ve kitap içerikleri enstrümanlara göre bazı bölümlerde değişkenlikler göstermektedir. Piyano dalı için Step1'den itibaren Etüt bölümünde ek olarak belirli gamlar çalmaları istenmektedir. Keman bölümünde ise bu gamlar Step2'den itibaren gamlar istenmektedir.

c) Derece (grade) sınav aşamaları

Grade sınavları 1'den 8'e kadar olan 8 derece sınavından oluşmaktadır. Sınavlar Performans/Teori tartışma /İşitsel test olarak üç ana boyutta ele alınıp bu boyutlar içinde beş aşamadan gerçekleştirilmektedir. Kitaplar Gam/Study (Technical Work) – List A-B-C üç eser bölümü (her list'de üç eser bulunmaktadır) – Sözlü test (Viva voce) bölümü- Deşifre (Sight reading) bölümü ve son olarak İşitsel test (Aural test) bölümleri bulunmaktadır. Ayrıca kitaplarda her bir eser ve besteci ve dönemleri hakkında detaylı bilgiler verilmektedir.

Gam & Etüt (Technical Work): Gam/Arpej& Etüt (Study) bulundurmaktadır. Adaylardan kendi tercihleri doğrultusunda gam & arpej ya da etüt (study) bölümlerinden birini icra etmeleri istenmektedir. Bu aşamadan toplam 15 puan alınabilmektedir.

List A-B-C: Bu aşama her bir liste 'de bulunan üç eserden herhangi biri seçilerek icra edilmesi istenmektedir. Burada eser seçimleri adayların kendilerine bırakılmaktadır. Böylelikle adaylar önceden hazırlanmış oldukları eserleri kendi tercihleri doğrultusunda seçerek avantaj elde etmiş olurlar. Keman, flüt gibi eşlik bulundurabilecek enstrümanlar için üç eserden birinin eşlikli olarak seçilmesi zorunlu kılınmaktadır. Bu aşamadan her bir eser için 20 puan olmak üzere toplamda maksimum 60 puan alınabilmektedir.

Tartışma (Discussion Questions): Bu aşama adaylar öncelikle icra ettikleri eserler üzerine sınav görevlisi ile kısa bir tartışma yapacaklardır. Kitaplarda bulunan eser/besteci/dönem/ ve teorik bilgiler ve örnek testler ile önceden prova edilebilmektedir. Aşamadan toplam 7 puan alınabilmektedir.

Deşifre (Sight Reading): Bu aşama adaylardan kitaplarda önceden prova edilmiş deşifre bölümünde bulunan ezgiler ile aynı zorluk seviyesinde bir ezgiyi icra etmeleri istenmektedir. Tartım ve yürüyüşler dikkat edilerek adaylar gözlenmektedir. Aşaman toplam 10 puan alınabilmektedir.

İşitme Testi (Aural Test): Bu aşama adayların kitaplarda bulunan işitme testi kısmında prova etmiş oldukları (iki-üç-dört ses akor, aralıklar, şifrelemeler, periyodlar, ezgi tamamlama) gibi çalışmalar sınanmaktadır. Aşamadan toplam 8 puan alınabilmektedir.

(<https://lcme.uwl.ac.uk/media/1314/music-grades-syllabus.pdf>)

Adayların derecelerinin her birine sırasıyla girme zorunlulukları bulunmamaktadır. Ancak bu hususta bazı grade derecelerinin teorik kısımları bir sonraki dereceye yükselmek adına zorunlu kılınmaktadır. Grade 5'ten itibaren teorik içeriğin daha yoğun şekilde düzenlenmiş olmasından kaynaklı bu dereceden itibaren teorik boyutunun adaylar açısından muhakkak üzerinden durulması gerektiği tavsiye edilmektedir. Nitekim bu derecelerden itibaren performans yönünden derece atlamak isteyen adaylar için ayrıca teorik yazılı sınavlar LCM tarafından düzenlenmektedir. Teorik bilgilerin derecelerde dinamik ve bağlantılı bir şekilde düzenlenmiş ve ilerlemekte olduğu göz önünde bulundurularak adayların bu anlamda ileri derecelerde güçlüklerle karşılaşmaması ve müzik teorisi açısından donanımlı şekilde gelişmesi adına teori sınavları uygulanmaktadır. Adaylar doğrudan grade 8 dereceden sınava girmeyi tercih ettikleri durumda derece sınavı ile teori sınavında başarılı olduktan sonra diploma sınavlarına girmeye hak kazanmış olurlar.

LCM önceden belirlenen tarihlerde West London Üniversitesi'nden seçilen uzman müzikologları görevlendirerek sınav merkezlerinde öğrencileri sınamaktadır. Sınavların sonucunda sertifika almaya hak kazanan adaylara sertifikaları gönderilirken bununla birlikte, adaylar sınavının sınav esnasında yazdığı değerlendirmelerini içeren raporu (exam report) da alma hakkında sahiptirler. Çevirmen bulundurma durumu önceden LCM e bildirilerek sınav merkezi kurum tarafından çevirmenler tedarik edilmektedir. Ayrıca sınavlarda zorunlu eşlikli eserler icra edecek olan keman, flüt gibi enstrümanlar için eşlikçiler adayın kendisi veya sınav merkezi kurumu tarafından tedarik edilmelidir. LCM sınav sınav değerlendirme ölçütleri şu şekildedir. (<https://lcme.uwl.ac.uk/exams/grades>):

- %0-64 Başarısız (Unsuccessful)
- %65-74 Geçer (Pass)
- %75-84 Başarılı (Merit)
- %85-100 Yüksek Şeref (Distinction)

İngiltere eğitim sisteminde ortaokulu bitirmeye hak kazanarak General Certificate of Secondary Education (GSCE) sertifikasını alan öğrenciler istedikleri takdirde, Key Stage 5'e yani Koleje giderek 2 yıllık eğitim süresinde, İleri Düzey Eğitim Diploması (General Certificate of Education at Advanced Level-GCE A-Level) sınavına girme hakkı elde etmektedirler. Kolejden mezun olma sürecinde A-Level derece sertifika hakkı kazanan öğrenciler aldıkları puanları kullanarak üniversitelere başvuru hakkı elde etmektedirler. (<https://kopruvizyon.com.tr/lcme-sistemi/lcm-sinavlari-genel-bilgiler/>)

LCM Grade 6-8 arasındaki dereceler GCE-A-Level düzeyine denktir. Bu sertifika derecelerini kazanmış olan bütün adaylar İngiltere eğitim sistemine göre kolej mezunu denliğinde görülmekte ve İngilizce dil derece şartlarını sağladığı durumda üniversiteye başvuruda bulunabilmektedirler. Ayrıca LCM sertifika programlarının sunduğu uluslararası geçerlilik boyutunda sosyal aktivite boyutunda kullanılan sertifikalar dünyada başvuru alan çoğu eğitim kurumundan denklik sağlamak ve çeşitli burs kazanma olanakları sağlamaktadır.

d)Diploma sınavları

Diploma sınavları piyano, şan, klasik gitar, yaylılar / keman- viyola- çello, flüt- obua klarnet- saksafon, trompet – trombon - tuba – korno – kornet, perküsyon, org, müzik teorisi, kompozisyon dallarında sınavlar gerçekleştirilmektedir.

Diploma sınavları üç alan üzerine diplomalar düzenlemektedir. Bunlar bestecilik, performans ve öğretmenlik alanlarıdır. Bu alanlarda yeterlilik adına;

- Diploma of the London College of Music (DipLCM)
Eğitmenlik/Performans/Bestecilik - Ön lisans
- Associate of the London College of Music (ALCM)
Eğitmenlik/Performans/Bestecilik - Ön lisans
- Licentiate of the London College of Music (LLCM)
Eğitmenlik/Performans/Bestecilik -Lisans

- Fellowship of the London College of Music (FLCM)
Performans/Bestecilik Yüksek lisans

olmak üzere dört farklı seviyede diploma verilmektedir. Her diploma için adaylara standart, resital ve konser olmak üzere üç farklı seçenek sunulmuştur. Eğitimlik (Teaching) diploma sınavları adayların eğitimliklerini sınamak adına ders işleme istenmektedir. Bu sınav uygulamasında adaylar gözlemci eşliğinde canlı bir ders verir veya bir öğrenciye ders verdiği dersi kayıt altına alarak çevrimiçi şekilde sınav merkezine iletmesi istenmektedir. Bu dersler ve sınavlar adayların uluslararası eğitimlik ve sanatçılıklarını kanıtlamak adına İngilizce olarak yapılmakta ve çevirmen bulundurulmamaktadır. Adayların bu diploma sınavlarına girebilmeleri için öncesinde grade 8 derecesinde başarılı olmaları istenmektedir.

Diploma sınavları adayların eğitimlik veya resital performans seviyelerine göre aşağıda Şekil 3'te gösterilmektedir.

Diplomalar	Sınav süresi	Sınama alanları ve puan dağılımı		
DipLCM in Performance	35 dakika	Performans: 70% (15–20 dakika)	Tartışma: 15%	Deşifre 15%
DipLCM in Performance (Recital)	35 dakika	Performans: 80% (25–30 dakika)		Tartışma veya Deşifre: 20%
DipLCM in Performance (Concert)	40 dakika	Performans: 100% (30–40 dakika)		
ALCM in Performance	45 dakika	Performans: 70% (25–30 dakika)	Tartışma: 15%	Deşifre: 15%
ALCM in Performance (Recital)	45 dakika	Performans: 80% (35–40 dakika)		Tartışma veya deşifre: 20%
ALCM in Performance (Concert)	50 dakika	Performans: 100% (40–50 dakika)		
LLCM in Performance	60 dakika	Performans: 70% (35–40 dakika)	Tartışma: 15%	Deşifre: 15%
LLCM in Performance (Recital)	60 dakika	Performans: 80% (45–50 dakika)		Tartışma veya deşifre: 20%
LLCM in Performance (Concert)	65 dakika	Performans: 100% (50–60 dakika)		
FLCM in Performance	70 dakika	Performans: (50–60 dakika)		Program notları

Şekil 3. Diploma sınav süreçleri.

Sınavların tartışma bölümü müzik teorisi – tarihi – müzikal dil – analiz vb. konulardan oluşan soruların aday tarafından yorumlanması şeklinde oluşmaktadır. Adayların diploma sınavlarında başarılı

olabilmeleri için %75'lik bir sınav başarısı elde etmeleri gerekmektedir. (<https://lcme.uwl.ac.uk/exams/music-diplomas>)

e)Kayıtlı (recorded) sınavlar

2020 ilk çeyreğinden bu yana dünya genelinde yaşanmakta olan Covid-19 pandemi sürecinde sağlıkta olduğu gibi eğitimde de birçok zararlar ve aksamalar yaşanmakta ve bu konuda çeşitli alternatifler arayışına girilmektedir. Bu bağlamda London College of Music sertifika sınav programları tarafından alınan kararlar ile sınavlar; “Recorded Exam” video kayıtlı ve “Online Exam” canlı çevrimiçi sınav türünde yapılmaktadır.

Kayıt sınav (Recorded Exam) yöntemlerinde, adaylar performanslarını kayıt cihazları ile görüntü kaydına alarak LCM merkezlerine iletmektedirler. Teorik yönden yapılması gereken tartışma aşaması adayların önceden belirlenmiş soruları görüntü kaydı altında cevaplayarak yine merkezlere iletmektedir. İşitsel yönden bir sınamaya tabi tutulmayan adaylara bu aşamalar sonrası başarılı oldukları durumda Recorded sertifikaları gönderilmektedir. Online sınavlar ise sınavlar normal seyrinde gerçekleştirilmekte iken son 2021 yılından itibaren LCM tarafından teknik aksaklıklar nedeniyle sağlıklı ölçmeler yapılamadığı gerekçesiyle kullanımdan kaldırılmıştır. (https://musicart.acischools.k12.tr/?page_id=3959)

2.7. İlgili Araştırmalar

Oktaç (2017), “Türkiye’de Özengen Müzik Eğitiminde Uluslararası Sertifikalı Müzik Eğitimi Programlarının İşlevinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinin amacı özengen müzik eğitiminde yaygın işlevselliği artmakta olan uluslararası geçerlilik sağlayan müzik sertifika programlarının ülkemizde tercih edilme sebeplerini ve ele alınma yöntemlerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada sonuçları, sertifika programı alan öğrenciler ve velilerinin çoğunluğuna göre özengen müzik eğitiminde kullanılan diğer programlar ile aynı işlevde olduğu sonucuna varılmıştır. Programlara genel katılma sebeplerinden önde gelenin uluslararası geçerli diplomalar olduğu, katılan öğrencilerin piyano eğitimine daha ciddi baktığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca sanat merkezleri yöneticilerince sanat merkezi seçiminde programların etkili olduğu düşünüldüğü sonucuna varılmıştır.

Hancıoğlu (2010), “Ankara’daki Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Bir İnceleme” başlıklı yüksek lisans tezinde, Ankara’da özengen müzik eğitimi veren kurumların yönetim biçimlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda var olan durumun analizi amaçlı, veriler nicel araştırma tekniklerinden belgesel tarama anket ile ulaşılmıştır. Öğrenci ve kurum yönetimine uygulanan anket sonuçlarına bakıldığında, sanat merkezlerinde eğitimin ele alınışı uyumlu ve işbirlikçi olmaktan çok uzak bir şekilde yürütülürken, kurumlarda eğitimcilik yapan bireylerin hala lisans eğitimlerini tamamlamamış olmaları ise eğitimin kalitesizliğini arttırmaktadır.

Basut (2013), “Türkiye’de Uygulanan Kraliyet Müzik Okulu Sınavlarının Etki ve Sonuçlarına Yönelik Bir Değerlendirme” konulu yüksek lisans tezinde 1990 yılından beri Türkiye’de faaliyet gösteren Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu’nun işleyişini ve söz konusu seviye sınavlarının müzik eğitime katkıları piyano eğitimcileri, öğrenci ve velileri deneyimleri yönünden incelemiştir. Sonuçlara göre görüşmeye katılım sağlayan öğretmenlerin LCM uluslararası sertifika programı ve geçerliliği hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır. Programın geçerliliğinden dolayı tercih edildiği fakat maddi olarak büyük bir yük olmasından kaynaklı her bireyin katılmadığı ifade edilmiştir. Program kitaplarının programa katılmayan kimi öğrenciler için de tercih edildiği belirtilmiştir. Son olarak kitap dilinin dezavantaj yarattığı ve sınavlarının öğrenci zerinde kaygı ve stres nedeni çalgıdan uzaklaşmaya yol açabildiği neticesine ulaşılmıştır.

Güleç (2021),” London College Of Music ve Royal Academy Of Music Keman Öğretimi Kitaplarının Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Karşılaştırmalı Analizi ve

Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında, London College of Music ve ABRSM programlarının ilk üç başlangıç seviyesi kitapları teknik, müzikal ve işitsel içerikler yönleriyle kıyaslanmış ve değerlendirilmiştir. Durum tespitine bağlı betimsel analize dayalı olan çalışmada, nitel verilere görüşme ve belge inceleme yollarıyla varılmıştır. Çözümlemeler tablolar halinde gösterilmiştir. Araştırmanın sonucunda; incelenen başlangıç kitaplarının yüksek oranda benzerlik gösterdiği, eğitmen görüşleriyle varılmıştır.

Hellman ve Mcdowell (2011), “Backgrounds, Teaching Responsibilities and Motivations of Music Education Candidates Enrolled in Alternative Certification Music Education Programs” isimli çalışmalarında, sertifikalı müzik eğitim programlarına katılma, devam etme ve tamamlama değişkenlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemi olan görüşme ile yapılmıştır. Çalışmaya 3 eyaletten 7 farklı sertifika programını tamamlamış olan 43 öğretmenlik adayı katılmıştır. Katılımcıların bu programları tercih etme nedenlerinin ortaya çıkardığı kişisel destek, eğitmenliklerine pozitif yönde etki ederek pratikte uygulanabilirliği yüksek şeyler öğrenmek ve iş imkânlarından etkilenmeleri varlığı görülmüştür. Katılımcılar tarafından, programların faydalarının öğrenci profiline göre değişiklik gösterdiğinden bahsedilmektedir.

Boyu (2016), “Industrialized Music Education in China: A Discussion of the Standard Grade Examinations in Music” isimli makalesinde İngiltere Kraliyet Müzik Okulları Birliği tarafından uygulanan derecelendirilmiş sınav sisteminin aynısını 1993’ten beri Pekin’de Merkezi Müzik Konseyi (CCOM) tarafından uygulandığından bahsetmiş, müzik eğitimin de kullanılan seviyelendirilmiş sınav sistemlerinin farklı kurum ve kuruluşlarca benzer sınav sistemleri uygulamaları ile Çin genelinde yaygın olarak kullanıldığını ifade etmektedir.

Hume (2014), “Making Music: Teaching, Learning, Playing in the UK.” isimli çalışmasında, çalgı öğretimi ve şarkı söyleme eğitimi konularında bir açık saptamış ve müzik eğitimine ilginin azalmakta olduğu durumunu saptamıştır. 1993, 1996 ve 1999 yıllarında öğretmen ve öğrenciler üzerinde konu ile ilgi araştırmalar sonucu ortaya çıkan sonuçlar İngiltere’de müzik eğitimi için harcanan ödeneklerin arttırılmasına doğrudan katkı sağlamıştır. Çalışmanın sonuçları arasında çalgı eğitimi yönünden düşük gelirli ailelerin çocuklarının yüksek gelirli ailelere sahip akranlarına kıyasla daha dezavantajlı olduğuna varılmıştır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde çalışma modeli, evren ve örneklem, veri toplama teknikleri ve analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntem tekniklerinden görüşme tekniği kullanılacaktır. Görüşme, sözlü iletişim yoluyla veri toplama tekniğidir. Bireylerin, çeşitli konulardaki bilgi, fikir, tutum ve davranışları ile bunların olası sebeplerini öğrenme amaçlı kullanılan yollardan birisidir (Karasar, 2006, s. 165, 166).

Yarı yapılandırılmış görüşmelerde “Görüşmecinin, görüşme sırasında vereceği tepkilerden yola çıkarak açık uçlu, başka seçenekleri konularak, görüşme formu daha esnek bir biçimde hazırlanmış olur” (Tanrıöğen, 2014: 151)

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Çalışmanın evreni, Ankara ilinde LCM sertifika programı eğitim ve sınav merkezliği yapmakta olan özengen müzik eğitimi kurumlarında bu programa katılan öğrenciler, velileri ve program eğitmenleri olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın örnekleme ise bu özengen kurumlarda gönüllük esaslı ulaşılmış, programa katılan 23 öğrenci, 10 eğitmen ve 10 veliden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ve cinsiyet, eğitmenlerin ise mezuniyet ve eğitmenlik süresi gibi bağımsız değişkenleri frekans (N) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

Örneklem grubunu oluşturan öğrenci ve eğitmenlere ait belirlenen demografik bilgiler aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.1. Öğrenci yaş dağılımı frekans & yüzde tablosu.

Yaş	<i>f</i>	%
9-12	2	8,6
13-16	8	34,7
17-20	11	47,8
21-24	2	8,6
Toplam	23	100

Öğrencilerin yaş dağılımı %47,8'i 17-20, %34,7'si 13-16, %8,6'sı 9-12 ve %8,6'sı 21-24 yaş aralıklarından oluşmaktadır.

Tablo 3.2. Eğitimci deneyim süre dağılımı frekans & yüzde tablosu.

LCM eğitimci süreleri	<i>f</i>	%
1-5 yıl	5	50
5-10 yıl	3	30
10-15+ yıl	2	20
Toplam	10	100

Çalışmaya katılan eğitimci %50'si 1-5 yıl, %30'u 5-10 yıl, %20'si 10-15+ yıl dağılımlı eğitimci deneyimine sahip bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 3.3. Eğitimci mezuniyet dağılımı frekans & yüzde tablosu.

Mezun olduğu üniversite alanı	<i>f</i>	%
Müzik Eğitim Fakültesi (MEF)	6	60
Konservatuar (KNS)	3	30
Diğer Bölümler (DB)	1	10
Toplam	10	100

Eğitimcilerin mezun oldukları lisans eğitim alanlarına göre %60'ı Müzik eğitim fakültesi mezunu iken %30'u konservatuar, %10'u ise müzik bölümü dışından mezun oldukları görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

LCM Uluslararası müzik eğitimi sertifika programı ve sınav yöntem ve aşamalarının özgen müzik eğitimindeki işlevselliğinin ele alınarak eğitimci, öğrenci ve velilerin görüşleri doğrultusunda incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları kullanılmıştır. Görüşme tekniği bireylerin tecrübelerini, tutumlarına, görüşlerine, şikayetlerine, duygularına ilişkin bilgileri elde etmede etkili bir yöntem olmakla birlikte sosyal bilimler alanında en sık kullanılan veri toplama yöntemidir (Briggs, 1986; Akt.: Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 129).

“Yarı yapılandırılmış görüşmeler hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de alanda derinlemesine ilerlemeyi birleştirir” (Büyüköztürk vd., 2014, s. 152).

Bektaş'ın(2020) ‘’sonda’’ sorular olarak adlandırdığı daha ayrıntılı yanıtlar almak adına ana görüşme sorularına verilen yanıtları çok yönlü irdeleyebilmek adına alt sorular sorulmuş ve bulgular buna göre tablolaştırılmıştır. (https://youtu.be/jXeqBG_8g-8)

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışma verileri, çalışma evrenindeki özengen müzik eğitimi veren kurumların öğrencileri, eğitmen ve velilere ile gönüllülük esaslı yapılacak görüşmeler yoluyla toplanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formları araştırma problemi ve alt problemlerine yönelik önceden belirlenen soru havuzlarından alan uzmanları görüşleri doğrultusunda düzenlenerek oluşturulmuştur. Bu bağlamda öğrenciler için hazırlanan 6, veliler için 3, eğitmenler için ise 11 ana soru ve daha derin irdelemeye yönelik alt soru kümeciklerinden oluşan görüşme formları hazırlanmıştır.

Örneklem gruplarıyla yapılan her bir görüşme öncesinde Bilgilendirilmiş Onam Formu ile çalışmanın amaç, neden, görüşme süresi ve yeri ile ilgili açıklamalar yapılarak gönüllü esaslı çalışmaya katılım sağlandığına dair onay alınmıştır. Görüşme süreleri her bir birey için önceden öngörülerek belirlenen doğrultuda, öğrenciler ve eğitmenler yaklaşık için 30-40 dakika, veliler için ise 15-20 dakika gerçekleşmiştir. Görüşmeciler ile yapılan görüşmeler öncesinde alınan izin esasına dayanarak kayıt altına alınmış ve daha sonra yazıya aktarılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Bu çalışmada Yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu elde edilen veriler “betimsel analiz” tekniği ile analiz edilmiştir. Bu yaklaşıma önceden belirlenen temalara göre elde edilen veriler incelenir ve yorumlanır. Veriler, çalışma sorularının ortaya çıkardığı temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinin içinde kullanılan sorular ya da boyutlar ile ortaya çıkan yeni değişkenler dikkate alınarak da düzenlenip sunulabilir. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 224).

Fark edilmeyen kavram ve temaların betimsel bir yaklaşımla irdelendiği analiz; betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanması olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242, 243).

Araştırmacı tanımlama sırasında, kodların tekrar etme sıklığına bakarak o kodun çalışmada kalmasına veyahut kodun silinmesine dair bir karar verebilir. Ancak bu aşamada dikkat edilmesi gerekir; çünkü bir kodun metinde sıklıa geçmesi kadar, çok az geçmesi de nitel araştırmacılar için önem arz etmektedir. Bu durum araştırılan olguya yönelik deneyimlenen tutarsızlıkların veya istisnai durumları belirlemek adına da bilgi verebilir. O sebeple nitel araştırmacılar kodların geçme sıklığıyla ilgilenmekten çok, birbirleriyle nasıl ilişkileri üzerinde durur (Creswell, 2013).

Veriler katılımcıların isteğiyle ses kaydı ve not alınarak toplanmıştır. Katılımcıların bir kısmı ile yüz yüze görüşmeler yapılırken Covid-19 nedeniyle yüz yüze görüşme yapılamamış katılımcılarla ise, evrimii iletişim araçları üzerinden görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veli katılımcıları V-V9 ile kodlanarak, her bir katılımcıyla ortalama 15-20 dakikalık kayıt altında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğrenci katılımcıları -22 ile kodlanarak, her bir katılımcıyla ortalama 30-40 dakikalık kayıt altında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Eğitmen katılımcılar E-E9 ile not alınarak, her bir katılımcıyla ortalama 15-20 dakikalık kayıt altında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada katılımcıların kimlikleri araştırmacı tarafından muhafaza edildiği için araştırma sorularına yönelik yanıtlar kodlamalarla tablo halinde verilmiştir.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde çalışma verilerinin istatistiksel sonuçları doğrultusunda elde edilen bulgular, alt problemlere (amaçlara) paralel olarak verilmiş ve yorumlanmıştır.

Bu çalışmada, görüşme soruları alınan yanıtlar ışığında daha detaylı irdelenebilmek adına, alt soru kümecikleri (sonda) ile detaylandırılmıştır.

4.1. LCM Sertifika Programının ile ilgili Veli Görüşleri

Bu bölümde araştırmanın örneklem grubunda yer alan LCM uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programına katılım sağlayan öğrenci velilerinin sertifika programı hakkındaki görüşleri ve çocukları üzerindeki etkileri hakkında görüş ve düşüncelerini almak amacıyla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formları ile elde edilen veriler, kodlama-temalara ayırma-düzenleme-bulguları tanımlama ve yorumlama yöntem aşamaları ile analiz edilmiştir.

4.1.1. LCM sertifika programının işlevselliği ve öğrenciler üzerindeki etkileri ile ilgili veli görüşme analizleri

Yarı Yapılandırılmış görüşme formlarındaki sorular araştırmanın örneklem grubuna yönelik alt problemlerine ışık tutmak adına veli görüşlerinin analiz işlemleri doğrultusunda araştırmaya katkıda bulunabilecek bilgilere ulaşmak amacıyla oluşturulmuş ve uygulanmıştır.

Katılımcıların bir kısmı ile yüz yüze görüşmeler yapılırken Covid-19 nedeniyle yüz yüze görüşme yapılamamış katılımcılarla ise, çevrimiçi iletişim araçları üzerinden görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veli katılımcıları V-V9 ile not alınarak, her bir katılımcıyla ortalama 15-20 dakikalık kayıt altında sesli görüşmeler yapılmıştır.

Araştırma sorusu 1: ‘‘LCM uluslararası sertifika programları hakkında bilgi ve görüşleri nelerdir?’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.1’de yer almaktadır.

Tablo 4.1. Veli Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
a)Sertifika hakkında bilgi edinme	Özengen eğitim kurumu vasıtasıyla	V,V1,V3,V4,V5,V9	60	6
	Sosyal çevre/internet aracılığıyla	V6,V2	20	2
	Her ikisi	V7,V8	20	2
b)Program ücretleri	Pahalı	V1,V3,V6,V7,V9	50	5
	Uygun	V,V2,V4,V5,V8	50	5
c)Programı tercih sebebi	Eğitsel amaçlı	V2,	10	1
	Akademik kariyer sertifika geçerliliği	V,V1,V3,V6,V7,V9	60	6
	Her ikisi	V4,V5,V8	30	3
d)Bilgi yeterliliği	Yeterli	V7,V2,V	30	3
	Yetersiz	V6,V4,V5,V3,V1,V8,V9	70	7

Tablo 4.1’e bakıldığında (a) kümeceğine verilen yanıt dağılımına göre velilerin %80’i sertifika programı ile ilgili sanat merkezi tarafından bilgi edinirken %20’unun ise sosyal çevre ve çevrimiçi kaynaklardan bilgi edindikleri görülmektedir. Öte yandan %20’lik kısmın her iki kaynaktan yararlanarak bilgilendikleri görülmektedir. Bu durumda velilerin çoğunluğunun sertifikaya sanat merkezleri aracılığıyla yönlendirildiği görülmektedir.

Velilerin Program ücretleri (b) kümeceğine verdikleri yanıtlara bakıldığında %50’lik kısım ücretleri pahalı bulurken diğer yarısının ise uygun olarak yanıtladıkları görülmektedir. Bu kategoride öne çıkan bazı ifade örnekleri şöyledir; ‘‘Ülkemizin para birimi değer kaybettiği için uluslararası kurda doğal ve uygun bir ücret olduğunu düşünüyorum’’. ‘‘Geçim şartlarımıza göre dezavantaj yaratıyor fakat sertifika uluslararası geçerlilik sunduğu için uygun bir ücretlendirme olduğunu düşünüyorum’’. ‘‘Türkiye için çok yüksek bir fiyatlandırma ve bizim gibi ülkeler için düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum’’. ‘‘Döviz ile ücretlendirme yapıldığı için fazla maliyetli olduğunu düşünüyorum’’.

Sertifika Programını tercih etme (c) sebeplerine bakıldığında %60’ın Akademik kariyer ve sertifika geçerliliği için tercih ediyorken %10’luk bir kısmın ise müzik eğitimi amaçlı tercih ettikleri görülmektedir. Öte yandan %30’luk bir kısmın her iki amaçla programı tercih ettiği görülmektedir. Bu kategoride öne çıkan bazı ifade cümleleri şöyledir; ‘‘Edinilen uluslararası

geçerli sertifikayla birçok alanda çocuğumun burs alma imkânı ve çalgı eğitimliği yapabilme imkânı sunduğunu düşünüyorum”. ”Doğru ve disiplinli bir eğitimle çocuğumun sanatta başarısını kanıtlamasına ve bu disiplini hayatının diğer alanlarında da yansıtmasına katkısı olduğunu ve olacağını düşünüyorum”. Verilen yanıtlara bakıldığında velilerin büyük çoğunluğunun çocuklarının akademik hayatına katkısı ve sertifikanın geçerliliğinden yararlanmak adına LCM’i tercih ettikleri görülmektedir.

Velilerin sertifika programı hakkında bilgilerinin yeterli olup olmadıklarına ilişkin (d) yanıtlarına bakıldığında %70’lik kısmının sertifika programı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları yanıtını verdikleri görülmektedir. Buna karşın sadece %30’luk kısmının sertifika programı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu durumda velilerin çoğunluğunu sertifika programı hakkında kendilerini tatmin edici bir bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir.

Araştırma sorusu 2: ‘Sertifika programının çocuklarınız üzerindeki etkilerine yönelik izlenimleriniz nelerdir?’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.2’de yer almaktadır.

Tablo 4.2. Veli Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Enstrümanları ile ilgilenme süreleri	Arttırdı.	V1,V2,V3,V4,V5,V6,V7,V8	80	8
	Etkilemedi.	V,V9	20	2
(b)Enstrüman eğitimine devamlılık	Güdüleyici olumlu etkiledi.	V,V1,V2,V3,V5,V6,V7,V8,V9	90	9
	Olumsuz etkiledi.	V4	10	1
(c)Müziğe karşı bilinçlenme ve özgüven	Olumlu yönde etkiledi.	V1,V2,V3,V6,V7,V8,V9	70	7
	Olumsuz yönde etkiledi.	V4	10	1
	Etkisi olmadı.	V,V5	20	2

Tablo 4.2’ye bakıldığında, (a) kümesiçi yanıt dağılımına göre velilerin %80’inin çocuklarının çalgılarıyla ilgilenme sürelerinin sertifika programına dahil olmalarıyla beraber arttığını gözlemledikleri yanıtını verdikleri görülmektedir. Buna karşın %20’lik bir kısmının ise çalgılarıyla ilgilenme sürelerini etkilemediği yanıtını verdikleri görülmektedir. Bu kategoriyle ilgili öne çıkan örnek cümleler şöyledir; ”Programa katıldıktan sonra çocuğumun ödevleri arttığı için çalgısına daha çok zaman ayırmaya başladı”. ”Programa katıldıktan sonra çocuğumun çalgısını daha çok benimsediğini ve boş zamanlarının çoğunu onunla geçirmek istediğini fark ediyorum”. Velilerin büyük çoğunluğunun çocuklarının sertifika

programına dahil olmasıyla evde çalgılarına ayırdıkları sürenin pozitif yönde arttığını belirttikleri görülmektedir.

Velilerin çocuklarının çalgı eğitimlerine devam etmeleri yönünde düşüncelerine yönelik (b) kümesiğine göre %90'ı olumlu ve güdüleyici bulurken %10'luk kısmın ise olumsuz etkilediği yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Bu kategoriye yönelik bazı ifade örnekleri şöyledir; *''Sürekli sınava yönelik çalışmalar yaptığı için çocuğum çok sıkıldı ve keyif alamadı''*. *''Sertifika sonrası öğretmenlik diploması alabileceği ve genel eğitim hayatına katkı sağlayacağı için devamlılık isteğimizi arttırdı''*. *''Hobiden yola çıkarak sonucunda elde edeceği uluslararası kanıtlanabilir bir başarı elde edebileceği şansı olması deva etmemizi sağlıyor''*. Velilerin büyük kısmının enstrüman eğitimine devamlılığına programın etkisi yönünde olumlu yanıt verdikleri görülmektedir.

Sertifika programının öğrencilerin müziğe yaklaşımları ve özgüvenlerine etkileri (c) hakkında velilerin yanıtlarına göre %70'i olumlu yönde etkilediğini, %20'si etkisinin olmadığını ve %10'unun ise olumsuz yönde etkilediği görüşünde oldukları görülmektedir. Verilen yanıtlardan bazı ifade örnekleri şöyledir; *''Çocuğumu çalgı eğitimi ve müziğe karşı iştahlandırıyor''*. *''Program disiplinli çalışma şekliyle çocuğumu hedefe yönelik çalışma prensibinde güdüledi''*. *''Sınava yönelik çalışma odaklı olması nedeniyle sıkıcı ve gergin bir ortam yaratarak çocuğumun müziğe bakış açısını olumsuz yönde etkiledi.''*

Araştırma sorusu 3: *''Özengen Müzik eğitimi kurumlarının sertifika programı hakkında yetkinlikleri ve işleyiş hakkında neler söyleyebilirsiniz? Neden?''* sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.3'te yer almaktadır.

Tablo 4.3. Veli Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Kurumunuzun program yetkinliği	Yetkin	V,V2,V3,V5,V7	50	5
	Yetersiz	V1,V4,V6,V8,V9	50	5
(b)Pandemi sürecindeki işleyiş	Olumlu	-	-	-
	Olumsuz	V,V1,V2,V3,V4,V5,V6,V7,V8,V9	100	10

Tablo 4.3'e bakıldığında, (a) soru kümesiğine verilen yanıt dağılımına göre velilerin %50'si kurumlarının sertifika programı hakkında yeterli donanımda ve yetkin olduklarını düşünmekte iken %50'si ise tam tersi yetkin ve donanımlı olmadıkları düşüncelerine sahip oldukları görülmektedir. Soruya yönelik bazı yanıt örnekleri şöyledir; *''Kurumumuzun yeterli bilgiye sahip olup olmadığını bilmiyoruz çünkü yeterli bilgilendirme yapmıyorlar''*. *''Kurumda*

eğitmenlerde programa hâkim ve tüm soruları cevaplamaya hazır bir birikimdeydi''. ''Genel olarak kurumların programa hâkim olmadıklarını düşünüyorum çünkü verdikleri bilgiler birbirleriyle örtüşmüyorken aynı zamanda kurumun resmî sitesiyle de örtüşmediğini fark ettim''. Yanıtlar doğrultusunda velilerin kurumları ile ilgili sertifika programı hakkında düşünceleri yarı yarıya bir farklılık göstermektedir.

Sertifika programının pandemi süreci itibariyle genel işleyiş ve iletişim (c) ile ilgili velilerin tamamının olumsuz yönde yanıt verdikleri görölmektedir. Söz konusu durum ile ilgili bazı örnek görüş cümleleri şöyledir; ''Pandemi sürecinde gerek işleyiş gerek iletişim yönünden birçok aksaklık ve sıkıntılar yaşadık''. ''LCM gerek işlevsiz sınav sistemi gerek ise sonrasında sertifikalarımızı geç bir şekilde göndererek iletişim kurmaya çalışmamıza rağmen geç yanıtlarla bizleri sıkıntılı ve olumsuz bir sürece itti''. ''İletişim kopukluğu nedeniyle sertifikalarımız almakta zorluk çektik ciddi kurumsal bir eğitim merkezi gibi davranmadı maalesef''. Velilerin açıkça tamamının pandemi süreci işleyişi ile ilgili olumsuz deneyimler ve görüşler aktardıkları görölmektedir.

4.2. LCM sertifika programı ve sınav aşamaları ile ilgili öğrenci görüşme analizleri

Yarı Yapılandırılmış görüşme formlarındaki sorular araştırmanın örneklem grubuna yönelik alt problemlerine ışık tutmak adına öğrenci görüşlerinin analiz işlemleri doğrultusunda araştırmaya katkıda bulunabilecek bilgilere ulaşmak amacıyla oluşturulmuş ve uygulanmıştır. Öğrenci katılımcıları Ö-Ö22 ile not alınarak, her bir katılımcıyla ortalama 30-40 dakikalık kayıt altında sesli görüşmeler yapılmıştır.

Araştırma Sorusu 1: ‘‘LCM müzik eğitimi sertifika programı hakkında neler düşünüyorsunuz ? ’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.4’te yer almaktadır.

Tablo 4.4.Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Sertifika programına katılma sebebi	Sertifika geçerliliği ve Akademik amaçlı	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12 Ö13,Ö14,Ö16,Ö17,Ö20,Ö21,Ö22,	69,6	16
	Sadece çalgı gelişimi amaçlı		-	-
	Her ikisi	Ö,Ö5,Ö7,Ö10,Ö15,Ö18,Ö19	30,4	7
(b)Sertifika kapsamlılığı hakkında bilgi yeterliliği	Yeterli	Ö,Ö15,Ö17	13,1	3
	Yetersiz	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12 Ö13,Ö14,Ö16,Ö18,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	86,9	20
(c)Program Öğretim süresi	İlk seviyelere yeterli fakat ileri seviyelere yetersiz	Hepsi	100	23
	Tamamen yeterli		-	-
(d)LCM seviye güçlük dengeleri	Dengeli	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12 Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö21,Ö22	91,3	21
	Dengesiz ve güçlük çektiyor.	Ö5,Ö20	8,6	2
(e)Programın mesleki yönelimine etkisi	Eğitmenlik amaçlı teşvik etti.	Ö1,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö17,Ö19	34,7	8
	Sadece hobi amaçlı	Ö,Ö2,Ö3,Ö13,Ö14,Ö16, Ö18,Ö20,Ö22	39,2	9
	Her ikisi	Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö15,Ö21	26,1	6

Tablo 4.4’e bakıldığında (a) soru kümesiğine verilen yanıt dağılımına göre öğrencilerin %69’u programa katılma sebebinin sertifika geçerliliği ve akademik amaçlı olduğu görüşüne sahip iken %30,4’lük kısmı ise hem akademik hem de çalgı ve müzik eğitimi amaçlı tercih ettikleri görülmektedir. Kategoriyeye yönelik öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; ‘‘Sertifika geçerliliği ve imkanları nedeniyle katıldım’’. ‘‘Çalgı seviyemi yazılı ve geçerli bir belgeye dökmek amaçlı katıldım’’. ‘‘Çalgı eğitimimi bir basamak ileri ve aynı zamanda global bir geçerlilikle kanıtlamak için tercih ettim’’.

Öğrencilerin sertifika hakkında bilgi yeterlilikleri (b) ile ilgili yanıt dağılımlarına bakıldığında %86,9’u yetersiz yanıtını verirken %13,1’inin ise yeterli yanıtını verdikleri görülmektedir. Programın önerilen dönemlik öğretim süresi (c) ile ilgili öğrencilerin görüşlerine bakıldığında tamamı yeterli bulduklarını fakat ileri seviyelerde sürenin yetersiz olduğu ifadesini verdikleri görülmektedir. Kategori ile ilgili öne çıkan ifade örnekleri şöyledir;

“Başlangıç seviyeleri için sınav süreleri gayet yeterli iken grade 6’dan itibaren sınava parçaları yetiştirmekte zorlanıyorum”. “Süreler ile ilgili sınava girme gibi bir zorunluluk olmadığı için süreyi ilerleme durumuma göre rahatça esnetebiliyorum ve bu çok avantaj sağlıyor”. “İleri seviyelerde teori ve eserlerin zorlukları arttığı için önerilen süreyi esnetmek durumunda kalıp bir sonraki sınav döneminde sınav girmek zorunda kalıyorum”. “Bana göre ilk seviyelerde üç eser belirleyip dönem boyunca sınava yönelik o eserlere odaklanmak sıkıcı olabiliyor fakat ileri seviyelerde zorlaşıyor”. Öğrencilerin yanıtları doğrultusunda eğitim ve sınav dönemlerinde sınava girme zorunlulukları olmadığı için öğrencilerin bu durumdan şikayetçi olmadıkları görülmekte iken yine de tavsiye edilen eğitim süresinin ileri dereceler için yetersiz olduğuna dikkat çektikleri görülmektedir.

Sertifika programının her bir derece için hazırlanmış olduğu kitapların basamaklar arası güçlük dengelerine yönelik (d) öğrencilerin görüşlerine bakıldığında tamamının ilk seviyelere yeterli fakat ileri seviyelere yetersiz olduğu yönünde yanıt verdikleri görülmektedir. Konuya yönelik bazı öğrenci görüşleri şöyledir; *“İlk seviyeler gayet dengeli ancak grade 8 çok fazla ileri bir seviyeye geçiş var”. “Her bir seviye bir diğerine hem teorik hem tek yönden ön hazırlık oluşturduğu için gayet uyumlu ve dengeli buluyorum”. Öğrencilerin ağırlığı kitapları dengeli buluyorken bir kısmının ise ileri derecelerde zorluğun fazla arttığı yönünde düşüncede oldukları görülmektedir.*

Sertifikanın ve programın öğrencilerin mesleki yönelimlerine etkileri (e) hakkında verilen yanıtlara bakıldığında, %34,7’i sertifika sonrası öğretmenlik yapmak istediğini belirtirken yine %39,2’lik kısmının hobi amaçlı eğitim aldığı yanıtına da katıldığı görülmektedir. Öğrencilerin %26,1’i ise her iki amaç içinde eğitimi aldıkları yönünde yanıt verdikleri görülmektedir. Verilen yanıtlardan bazı öne çıkanlar şöyledir; *“Çalgımı sadece hobi olarak öğreniyorum fakat ileride sertifikam ile aynı zamanda ek iş olarak öğretmenlik yapmayı düşünebilirim”. “Sertifikanın yurt dışında burs imkanlarının yanında ek olarak öğretmenlik yapabilme şansı vermesi çok iyi ve ek gelir olarak kullanılabilir olduğunu düşünüyorum”. “Eğitimime hobi olarak başladım fakat sertifikanın ve eğitiminin donanımlı ve profesyonelleştiren tarafına dahil olduktan sonra bunu ileride her yönüyle kullanmayı düşünüyorum”. “Programın beni donanımlı hale getirmesi, sınav ve sertifika deneyimleri beni çok etkiledi ve ileride bunları sergilemek ve aktarmak istiyorum.”*

Araştırma Sorusu 2: ‘‘LCM Programının öğretim yöntem ve teknikleri hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden?’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.5’te yer almaktadır.

Tablo 4.5. Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Teorik ve işitsel yönden etkisi	Oldukça zengin kazanım	Hepsi	100	23
	Yetersiz içerik		-	-
(b)Duygusal ve psikolojik yönden etkisi	Olumlu ve özgüven aşıladı	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12, Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22,	95,7	22
	Aşırı gergin ve olumsuz etkiledi.	Ö8,	4,3	1
(c)Teorisi dersleri	Amacına uygun ve işlevsel	Hepsi	100	23
	Gereksiz ve işlevsiz		-	-
(d)Tercih ettiğiniz ders türü	Online veya yüz yüze	Ö5,Ö12,	8,6	2
	Yüz yüze	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11, Ö13,Ö14,Ö15,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	91,4	21

Tablo 4.5’e bakıldığında yanıt dağılımına göre (a) soru kümecinde, teorik ve işitsel yönden öğrencilerin %100’ü programı oldukça zengin ve yeterli olduğu yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

Programın sınav süreci ve hedefe yönelik öğrenciler üzerinde duygusal ve psikolojik yönden etkilerine (b) bakıldığında öğrencilerin %95,7’si olumlu ve özgüven aşıladığını ifade ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin %4,3’ünün ise aşırı gergin ve olumsuz yönde etkilediği fikrine sahip oldukları görülmektedir. Kategoriye yönelik öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; ‘‘Sertifika sınava yönelik çalışma ve sonucunda geçerli bir belge elde etmesi yönüyle güdüleyici bir nitelikte’’. ‘‘Fazla iş yükü ve ilgilenme gerektirdiği ve sonucunda stresli bir sınav olduğu için hobi amacından çıkıp oldukça gergin bir ortama sürüklüyordu’’. ‘‘Enstrüman eğitimine daha disiplinli ve daha benimsetici bir yaklaşımla öğrencinin yaptığı işi anlamasına yardımcı oluyor ve sınav uygulamasıyla özgüven aşıyor’’. ‘‘Özellikle sınava yönelik üç eser belirleyip sürekli onlara çalışmak ilk seviyelerde oldukça sıkıcı ve gergin bir ortam yaratıyor’’. Öğrencilerin çoğunun sertifika sınav programına dahil oldukları süreçten olumlu yönde etkilendikleri anlaşılmaktadır.

Çalgı eğitiminin yanında sertifika sınavları teorik içeriğine (c) yönelik öğrencilere sanat merkezleri tarafından verilen derslerin işlevselliği hakkında öğrencilerin %100'ü bu derslerin amacına uygun ve işlevsel olduğu yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

Öğrencilerin çalgı eğitimlerinde ders alma türleri (d) yönünden görüşlerine bakıldığında %91,4'ü yüz yüze eğitimi tercih etmekte olduğu görülmektedir. Bunu yanında %8,6'sının online veya yüz yüze yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

Araştırma Sorusu 3: " LCM sertifika programının size çalgı ve repertuar yönünden etkileri hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden? " sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.6'da yer almaktadır.

Tablo 4.6. Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Çalgı gelişimine olan etkisi	Olumlu ve gözle görülür gelişme kat ettim.	Hepsi	100	23
	Pek fazla etkisi olmadı.		-	-
(b)Çalgı ile çalışma süresine etkisi	Arttırdı.	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11 Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö19,Ö20,Ö21	86,9	20
	Etkilemedi.	Ö4,Ö17,Ö22,	13,1	3
(c)Repertuar veya içerik yeterliliği	Zengin, çeşitli içeriğe sahip ve kullanışlı	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12 Ö13,Ö14,Ö18,Ö19,Ö21,	65,3	15
	Fazla çeşitli eser sayısı olmadığı için zengin ve kullanışlı bulmuyorum.	Ö4,Ö5,Ö6,Ö15,Ö16,Ö17,Ö20,Ö22	34,7	8
(d)Besteci-eser-Form ve dönem hakkında bilgilerin icraya etkileri	İcranı olumlu etkiledi	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11 Ö12,Ö15,Ö14,Ö16,Ö18,Ö21,	73,9	17
	Gereksiz bilgiler	Ö4,Ö19,Ö22,Ö13	17,4	4
	Dahil olmayanlar	Ö17,Ö20	8,7	2

Tablo 4.6'ya bakıldığında yanıt dağılımına göre (a) soru kümesiğinde, öğrencilerin %100'ü sertifika programı ve sınavlarının çalgı gelişimine olumlu yönde etkilediği yönünde yanıt verdikleri görülmektedir.

Öğrencilerin çalgılarıyla ilgilenme sürelerine programın etkileri (b) kümesiğine bakıldığında, %86,9'u arttırdığı yönde görüş bildirdiği görülmekte iken %13,1'lik kısım ise ilgilenme sürelerine etkisinin olmadığı yönde fikir sahibi oldukları görülmektedir. Kategoriye yönelik bazı ifade örnekleri şöyledir; "Sertifika bir sınav sonucuna göre elde ediyor olmak

motive edici ve çalışmayı alışkanlık haline getirmede etkili'' . ''Sonucunda bir sınav olması ve çalışma yöntemleri açısından çalgıma daha fazla zaman harcamamı sağladı'' . ''Çalgımı daha çok tanımama ve zaman geçirmeme hedefe yönelik daha disiplinli çalışmama büyük bir etkisi oluyor'' . ''Çalgı eğitimime başladığım zamandan beri disiplinli ve düzenli bir zaman ayırdığım için sertifika programının ekstra ilgilenmeme etkisi olmuyor'' . Öğrencilerin büyük çoğunluğunun sertifika program ve sınavına dahil olduktan sonra çalgılarını daha iyi tanıma ve daha disiplinli çalışma edinimi kazandıkları ve çalgılarıyla ilgilenme sürelerinin arttığı fikrine sahip oldukları görülmektedir.

Programın repertuar ve içerik yeterliliği (c) yönünden öğrencilerin görüş dağılımına bakıldığında %65,3'ü zengin ve çeşitli yeterlilikte içeriğe sahip olduğu yönde düşünmekte iken %34,7'sinin ise yeterli sayıda eser ve içerik olmadığı yönünde düşüncede oldukları görülmektedir. Kategoriye yönelik bazı ifade örnekleri şöyledir; *''Kitaplar etüt gam ve eserler ve ayrıca teorik yönden oldukça zengin ve geliştirici bence'' . ''Teknik yönden gam ve etüt çalışmaları açısından oldukça zengin ve teorik yönden bolca bilgi vermesine rağmen eser sayısı biraz daha çok olabilir'' . ''Özellikle kemanda teknik beceriyi geliştirmek adına daha fazla detaylı eser bulunabilir'' . ''Her yönden oldukça zengin bir içeriğe sahip ve birçok kolay bulunamayacak teorik ve eser besteci bilgisini bulundurması da gayet zenginleştiriyor'' . ''Her dönem besteciden ve formdan eser bulunması gerçekten çalgı gelişimimi ve müzik bilgimi çok geliştiriyor ve zenginleştiriyor'' . Öğrencilerin yanıt dağılımına bakıldığında, programın içerik olarak oldukça zengin ve yeterli olduğu görüşünün üstünlüğü görülmektedir.*

Sertifika program kitaplarında bulunan besteci-eser-dönem ve form bilgilerin öğrencilerin icrasına yönelik etkileri (d) kümesiğine verilen yanıtların dağılımına bakıldığında %73,9'u icramı olumlu etkiledi ifadesinde yanıtladıkları görülmektedir. Buna karşın %17,4'ünün ise bu bilgilerin gereksiz olduğu yönde yanıtladıkları görülmektedir. Öğrencilerin %8,7'lik kısmı ise dallarına yönelik bu bilgilerin bulunmadığını belirtmişlerdir. Söz konusu soru Kategoriye yönelik öne çıkan yanıt örneklerinden bazıları şöyledir; *''Özellikle eser ile ilgili hikâye tarzı bilgiler eseri daha çok özümseme ve icra kalitemi olumlu etkiledi'' . ''Eserlerin form veya bestecileri ile ilgili bölümler fazla uzun ve gereksiz ve etkisiz bana göre'' . ''Özellikle form bilgileri eserin gidişatını anlamak adına gerçekten çok önemli bir kazanım ve beceri sağladı'' . ''Eserlerin ayrı dönemlerden olması ve bu dönem ve formlarla ilgili bilgiler olması çok verimli ve geliştirici kitaplar olmasını sağlıyor'' . Öğrencilerin yanıt dağılımlarına*

bakıldığında besteci-eser-dönem ve form bilgileriyle ilgili bilgilerin olması ve icraya etkileri hakkında olumlu görüşlerin üstünlüğü olduğu görülmektedir.

Araştırma Sorusu 4: ‘‘LCM sertifika programı sınav içerik yöntem ve teknikleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Neden?’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.7’de yer almaktadır.

Tablo 4.7. Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a) Aşama işleyiş İcra/Teori/Aural işitme	Uygun ve motive edici	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22,	82,6	19
	Uygun ve motive edici değil	Ö,Ö5,Ö10,Ö13	17,4	4
(b)Sınav görevlilerinin yabancı olması	Objektif olumlu ve güdüleyici	Hepsi	100	23
	Gereksiz ve fazla gergin bir ortam		-	-
(c)Sınav puanlama ölçeği	Uygun bir dağılım	Ö,Ö1,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	86,9	20
	Dengesiz ve uygunsuz puan dağılımı	Ö2,Ö3,Ö10	13,1	3
(d)Pandemi dönemi Kayıt (recorded) sınav	Pratik ve tercih edilebilir.	Ö4,Ö12,Ö13,Ö14,Ö16,Ö19,Ö22	30,4	7
	Amacının çok dışında ve sağlıksız bir yöntem	Ö2,Ö3,Ö5,Ö7,Ö8,Ö9,Ö11,Ö15,Ö18,Ö17,Ö21	47,8	11
	Girmedim	Ö,Ö1,Ö10,Ö20,Ö6	21,8	5
(e)Deşifre bölüm	Uygun gerekli	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	91,3	21
	Gereksiz ve gergin	Ö13,Ö4	8,7	2
(f)Sınav türü tercihiniz	Recording	Ö,Ö5,Ö4,Ö12,Ö13,Ö14,Ö16,Ö22	34,7	8
	Yüz yüze	Ö2,Ö3,Ö6,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö15,Ö18,Ö17,Ö20,Ö21	52,1	12
	Her ikisi	Ö1,Ö7,Ö19	13,2	3

Tablo 4.6’de yanıt dağılımlarına bakıldığında, (a) soru kümesiğinde sertifika sınavının aşamalarının işleyişi ile ilgili öğrencilerin %82,6’sı uygun ve motive edici bulunduğunu belirtmektedir. Buna karşın %17,4’ünün ise uygun ve motive edici olmadığı yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Kategoriyeye yönelik öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; ‘‘İlk başta çalarak başlamak stresimi yükseltip yorulmama neden oluyor bunun yerine işitsel veya sözel kısımla başlasam daha iyi olabilir’’. ‘‘İleri derecelerde eserler uzun ve yorucu olduğu için bence bir eser bir başka bölüm ve sonra diğer eser gibi bir plan izlenebilir’’. ‘‘İlk olarak çalgı icrası olması stresin büyük kısmını atmamı sağlıyor ve sonrasında sözle kısımda daha az

yorulup rahatlamış oluyorum”. Öğrencilerin yanıt dağılımların bakıldığında çoğunluğun işleyiş sıralamasını uygun ve yerinde bulduğu görülmektedir.

Öğrencilerin tamamının sınav görevlilerinin yabancı olması konusunda **(b)** objektif olumlu ve güdüleyici şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Öğrencilerin yanıtlarından bazıları şöyledir; *“Yurt dışından bir uzmanın bizi sınav yapmaya geliyor olması sınavın dünyada geçerliliği ve ne kadar objektif bir şekilde olacağını kanıtıyor ve bu oldukça motive edici”*. Sınavın puanlama ölçeği ve baraj puanı ile ilgili **(c)** öğrencilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında, %86,9’ uygun bir puan dağılımı olduğunu belirtirken %13,1’i ise orantısız ve sağlıklı bir puan dağılımına sahip olduğunu belirttikleri görülmektedir. Konuya yönelik öğrencilerin öne çıkan ifadeleri şöyledir; *“Daha detaylı bir puanlama ölçeği ve sınav raporu dönütü sunmaları gerekli”*. *“Yerinde bir baraj puanı ve gayet uygun alanlara dağılmış puanlama cetveline sahip”*. *“İcra bölümünün daha fazla puan olması uygun ve yerinde buluyorum”*. Öğrencilerin yanıtlarına bakıldığında sınav cetvelinin sağlıklı yönde olduğu düşüncesinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sınav türlerinden biri olan kayıtlı (recorded) sınav türü işleyişi ve işlevselliği **(d)** hakkındaki vermiş oldukları görüş dağılımlarına bakıldığında %47,8’i amacının dışında sağlıklı ve işlevsiz olduğu yönünde yanıt verirken %30,4’ünün ise pratik ve tercih edilebilir olduğu görüşünde oldukları görülmektedir. Öğrencilerin %21,8’i ise bu sınav türünü deneyimlediklerini belirtmişlerdir. Konu ile ilgili öğrencilerin ifadelerinden bazı öne çıkanları şöyledir; *“Özellikle kayıt yapıp göndermek ve sınırsız kayıt yapma şansımız olması sağlıklı ve güvensiz bir sınav haline getirmiş”*. *“Pandemi dönemi yönünden oldukça pratik bir sınav fakat teori kısmı ve sağlıklı değerlendirme açısından yüz yüze sınav gibi olamaz”*. *“Yüz yüze sınavda bulunan teori ve işitsel kısmın olmaması ve soruların önceden biliniyor olması sınavı çok değersiz ve gereksiz bir hale getirmiş”*. *“Hem sınav hem de sertifikamı alabilmek adına çok sıkıntılı ve iletişimi bozuk bir sertifika programı profili yarattı”*. Öğrencilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında LCM’in pandemi dönemi için oluşturduğu sınav yönteminin işlevsiz ve sağlıklı olduğu yönünde düşüncelerin hâkim olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin sınavlarda deşifre bölümün uygulanmasına ve uygunluğuna **(e)** yönelik görüşlerine bakıldığında %91,3’ uygun ve gerekli olduğu yanıtını %8,7’ si ise gereksiz ve gergin olduğu yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Kategoriye yönelik öne çıkan bazı ifade örnekleri şöyledir; *“Sınavda olması gereksiz ve gergin bir durum”*. *“Yaratıcılık ve gelişim yönünden bence oldukça gerekli ve işlevsel”*. *“Seviyemize uygun ve işlevsel olduğunu düşünüyorum”*.

Yanıtların dağılımına bakıldığında deşifre bölümün olmasının uygun ve gerekli olduğu görüşünün hâkim olduğu görülmektedir.

Sınav türü tercihi (f) soru kümesiğine bakıldığında öğrencilerin %52,1'i yüz yüze sınav,%34,7 kayıt(recorded),%13,2'si ise her iki sınav türünü de tercih ettikleri yönünde dağılım görülmektedir. Sınav türleri tercih edilme dağılımlarına bakıldığında öğrencilerin yarısından fazlasının yüz yüze sınavı tercih ettikleri görülmektedir.

Araştırma Sorusu 5: ‘‘LCM sertifika programı kitapları hakkında içerik ve eğitsel yönden görüşleriniz nelerdir? Neden? ’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.8’de yer almaktadır.

Tablo 4.8. Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Kitap İngilizce dilde olması	Dezavantaj yaratmıyor.	Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö12,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	56,5	13
	Olumsuz ve tam çeviri karşılığını bulamıyorum.	Ö,Ö1,Ö3,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö13,Ö14	43,5	10
(b)Kitap teorik içerik	Yeterli ve seviyeler uygun	Ö,Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	95,7	22
	Daha fazla içerik olmalı	Ö3	4,3	1
(c)Kitap teknik içerik	Yeterli ve seviyeler uygun	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	95,7	22
	Yetersiz içeriğe sahip	Ö	4,3	1
(d)Kitap içerik dağılım orantısı Gam/Study/Eser Etüt	Uygun ve işlevsel	Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö8,Ö11,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö17,Ö18,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	69,6	16
	Orantısız ve dengesiz dağılım(ESER STUDY)	Ö,Ö1,Ö3,Ö7,Ö9,Ö10,Ö12,	30,4	7
(e)Sınav yönelik test bölümleri	Hazırlayıcı ve işlevsel	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	95,7	22
	Gereksiz ve etkisiz	Ö14,	4,3	1
(f)Eserlerin veya etütlerin seviye uyumları(list seviyeleri)	Seviyeli ve uyumlu	Ö,Ö1,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö15,Ö13,Ö16,Ö17,Ö18,Ö20,Ö22	78,2	18
	Seviyeler uyumsuz ve dengesiz	Ö2,Ö8,Ö14,Ö19,Ö21	21,8	5

Tablo 4.6’e bakıldığında, (a) sor kümesiğine verilen yanıt dağılımına göre kitap dilinin İngilizce olması yönünde verilen yanıtların %56,5’i dezavantaj yaratmadığı yönünde, %43,4’ün ise olumsuz ve iletişim problemi yaşandığı yönünde görüş belirtildiği görülmektedir. Öğrencilerin yanıtları incelendiğinde fikir dağılımlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Önde olan olumlu yönde görüş olsa da olumsuz yönde görüşlerinde fazla olduğu dikkat çekmektedir. Kategori ile ilgili bazı ifade cümleleri şöyledir; *“Dil gelişimi ve kalıcılık yönünden kitapların İngilizce olması öğrenmemi olumlu yönde etkiliyor”*. *“Kitapların tamamen İngilizce olması ve çevirmenin zor olmasında kaynaklı Türkçe çevrilmiş hallerini bulmaya çalışıyorum”*. *“Günümüz dünya dili olan İngilizceyi bilmemiz gerektiği için bana göre uygun ve geliştirici”*. *“Kitaplarda çokça teorik bilgi ve terim olduğundan kaynaklı Türkçe olması daha iyi olurdu”*. *“Özellikle eserler hakkında bilgi bölümleri ve teorik bölümler Türkçe olsa çok daha iyi olurdu”*. *“Kötü bir durum çünkü anlamakta güçlük çektiğim noktalar ve yanlış çeviri sorunları oluyordu”*.

Kitapların teorik yönden yeterliliği **(b)** hakkındaki kategoriye bakıldığında öğrencilerin %95,7’si yeterli ve seviyeye uygun görüşünü belirtirken %4,3’lük kısım ise içeriğin yetersi olduğu yönde görüşe sahip olduğu görülmektedir. Teknik yönden **(c)** bakıldığında ise aynı dağılımla öğrencilerin yüksek oranının yeterli ve seviyelere uygun olduğu yönde görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Öğrencilerin kitapların teorik ve teknik açıdan neredeyse tamamının olumlu yönde yeterli bulduğu ve derecelere göre düzenli ve uygun olduğu yönde görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Kitapların içeriklerinin dağılımlarına yönelik **(d)** görüşlere bakıldığında ise, öğrencilerin %69,6’sı uygun ve işlevsel olduğu görüşünde, %30,4’ü ise orantısız ve dengesiz olduğu yönünde görüşe sahip oldukları görülmektedir. Kategoriye yönelik bazı ifade örneklerine bakıldığında; *“İçerik çeşitleri çok yerinde fakat eser sayısı çok az”*. *“Gam ve arpejler çok fazla sayıda onların yerine eser sayısının artırılması daha yerinde olur”*. *“Kitapların içeriklerini zengin ve gayet orantılı buluyorum”*. *“Keman kitapları adına yay tekniklerine yönelik etütler olmalı”*. *“Study sayısı daha fazla olabilirdi”*. *“Eserler gam ve form bilgisi adına diğer kullandığım metotlardan çok zengin ve farklı işleyişe sahip, çok yönlü gelişmemi sağlıyor”*. Öğrencilerin çoğunluğunun kitap içeriklerinin zengin, uygun ve işlevsel olduğu görüşüne sahip oldukları görülmekte olmasına rağmen , dengesiz dağılıma sahip olduğu yönünde görüş belirtenlerin özellikle eser sayısının yetersizliği yönünde görüş belirttikleri ortaya çıkmaktadır.

Kitaplarda bulunan sınava yönelik **(e)** test bölümleri hakkında görüş dağılımına bakıldığında, %95,7’si hazırlayıcı ve işlevsel olduğu yönünde,%4,3 ise gereksiz olduğu yönde görüş belirtmektedir. Yanıt dağılımı incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun test bölümlerini işlevsel bulduğu ortaya çıkmaktadır.

Eser veya etütlerin seviye uyumlarına yönelik (f) kategoride öğrencilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında %78,2'i seviyeli ve uyumlu olduğunu, %21,8'i ise uyumsuz ve dengesiz olduğunu belirtmiş oldukları görülmektedir. Kategoriyeye yönelik öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; *''Listelerde bulunan eserler uyumlu şekilde sıralanmış ve öğreticilik açısından basamaklı olarak ilerliyor''*. *''Eserler uyumlu ve zorlukları dengeli fakat grade seviyeleri ilerledikçe bu uyumun biraz kaybolduğunu fark ettim''*.

Araştırma Sorusu 6: *''Eğitmenlerinizin program yetkinlikleri ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? Neden?''* sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.10'da yer almaktadır.

Tablo 4.9. Öğrenci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Öğretmen yeterliliği	Programa hâkim ve yetkin	Ö,Ö1,Ö3,Ö5,Ö7,Ö9,Ö11,Ö12,Ö13 Ö14,Ö16,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	69,5	16
	Dil yönünden zayıf	Ö2,Ö6,Ö4,Ö8,Ö10,Ö15,Ö18	30,5	7
(b)Seminer vb. bilgilendirmeler	Biz ve ailelerimiz için yapılmalı	Ö,Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12 Ö13,Ö14,Ö15,Ö16,Ö18,Ö17,Ö19,Ö20,Ö21,Ö22	95,7	22
	Gerekli Değil	Ö7	4,3	1

Tablo 4.9'a bakıldığında yanıt dağılımlarına göre (a) soru kümesiğinde, öğretmenlerin sertifika yönünden yeterliliği kategorisine bakıldığında öğrencilerin görüşlerinin dağılımına göre %69,5'i öğretmenlerinin program yönünden yetkin ve yeterli olduğu görüşünü belirttikleri, %30,5'inin ise öğretmenlerinin dil yönünden zayıf ve yetersiz olduğu yönde görüşlerini de belirttikleri görülmektedir. Kategori ile ilgili öne çıkan katılımcı görüşleri şöyledir; *''Öğretmenim icra ve teori yönünden LCM programına tam olarak hâkim sadece dil yönünden zayıf olduğu için kitap çevirisi konusunda birlikte anlamaya çalışıyoruz''*. *''Sertifika programına başladığımdan itibaren pek çok öğretmen değiştim, şu an ki öğretmenim oldukça hâkim ve uyumluyuz sadece birçoğunda ortak olan problemin dil konusu olduğunu fark ettim''*. *''Öğretmenim gerek programın hakimiyeti gerekse dil konusunda çok ileri seviyede ve beni doğru bir şekilde yönlendiriyor''*. *''Eğitmenim aynı zamanda kurum sahibi olduğu ve LCM öğreticilik diploması sahibi olduğu için her yönden son derece bilgili yeterli''*. Görüşlerin dağılımına bakıldığında öğrencilerin çoğunun öğretmenlerinin yetkinlikleri yönünden olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmekte bir kısmının dil konusunda öğretmenlerini yetersiz hissettikleri görülmektedir.

LCM sertifika programı hakkında öğrencilerin bir bilgilendirmeyi gerekli olup olmadığı (b) doğrultusunda yöneltilen soruda %95,7'sinin bilgilendirmelerin olması gerektiği yönünde düşünceye sahip oldukları, %4,3'lük kısmın ise gerekli olmadığı yönünde düşündüğü

görülmektedir. Kategori dağılımına bakıldığında öğrencilerin neredeyse tamamının sertifika programı hakkında kesinlikle bilgilendirmelerin olması gerektiği yönünde düşünceye sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

4.3. LCM sertifika programı ve sınav aşamaları ile ilgili eğitmen görüşme analizleri

Yarı Yapılandırılmış görüşme formlarındaki sorular araştırmanın örneklem grubuna yönelik alt problemlerine ışık tutmak adına eğitmen görüşlerinin analiz işlemleri doğrultusunda araştırmaya katkıda bulunabilecek bilgilere ulaşmak amacıyla oluşturulmuş ve uygulanmıştır. Eğitmen katılımcıları E-E9 ile not alınarak, her bir katılımcıyla ortalama 30-40 dakikalık kayıt altında görüşmeler yapılmıştır.

Araştırma Sorusu 1: “LCM sertifika programına ilişkin görüşleriniz nelerdir? Neden?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.10’da yer almaktadır.

Tablo 4.10.Eğitmen Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Amacına uygunluk	Uygun ve işlevsel	Hepsi	100	10
	Gereksiz ve İşlevsiz		-	-
(b)Program maliyeti	Fazla ve tercih oranını düşürüyor	E1,E2,E4,E6,E7,E8	60	6
	Uluslararası statüde ve uygun	E,E3,E5,E9	40	4
(c)Kitap seviyeleri arası denge	Dengeli	E,E1,E2,E3,E4,E5,E8	70	7
	Dengesiz	E6,E7,E9	30	3
(d)Müfredat olarak görüyor musunuz?	Evet	E,E2,E5,E6,E7,E8,E9	70	7
	Hayır	E1,E3,E4,	30	3
(e)Sertifika hakkında bilgi yeterliliğiniz	Yeterli bilgiye sahibim	E,E4,E5,E7,E8,E9	60	6
	Yeterince bilgi sahibi değilim	E1,E2,E3,E6	40	4

Tablo 4.10’a bakıldığında yanıt dağılımlarına göre (a) soru kümesiğinde, eğitmenlerin tamamının sertifika programının amacına uygun olduğunu belirttikleri görülmektedir. Programın maliyeti (b) yönünde verilen yanıtların dağılımına bakıldığında ise %60 ücretlerin fazla olduğu düşünülürken %40’ın ise yerinde bulunduğu görülmektedir. Konu ile ilgili öne çıkan bazı ifadeler şöyledir; “Ücretlerin döviz üzerinden belirleniyor olması aileler için çok maliyetli bir hale getiriyor”. “Ülkemizin ekonomik durumundan kaynaklı ücretlerin yüksek görüldüğünü ancak elde edilen eğitim ve sertifikaya bakıldığında gayet uygun olduğunu düşünüyorum”. “LCM’in ücretlendirmelerinin normal olduğunu ve kurumların ücretlere

eklemeleri kaynaklı bir yükseklik olduğunu fark ediyorum”. *“Verilen eğitim ve sertifikanın uluslararası geçerliliği ve sağladığı yararlar bakıldığında ücretlerin gayet yerinde olduğunu düşünüyorum*”. Yanıtlara bakıldığında ücretlerin döviz olarak belirleniyor ve ülkemizin para biriminden kaynaklı maliyetli olan programların uluslararası bir geçerlilik sunduğu için ücretlerinin gayet makul olduğu görüşünün yüksek oranda olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kitapların seviyeleri arası dengeleri hakkında (c) öğretmenlerin görüş dağılımlarına bakıldığında %70 dengeli olduğunu belirtirken %30 ise dengesiz olduğunu belirtmektedir. Konuya yönelik öne çıkan ifadeler şöyledir; *“Genel olarak seviyeleri dengeli buluyorum fakat grade 2 teori yönünden tamamen uyumsuz bir şekilde ve ileri seviyede içerik barındırıyor*”. *“Kitapların seviyeli olarak ilerleyişinde son derece düzenli ve seviyeli içeriklere sahip olduğunu düşünüyorum*”. *“Seviler grade 6’ya kadar dengeli ancak sonrasında fazla ileri seviyede ve yoğun bir içeriğe sahip*”. *“LCM’in kitap içeriklerini dengeli seviyede düzenleme konusunda son derece başarılı olduğunu düşünüyorum fakat son yıllarda kitapların dengesiz ve özellikle ileri seviye grade’lerin fazla zorlayıcı ve üst düzey eserler barındırdığını gözlemlemekteyim bunun nedeninin ticari bir kaygıdan doğan bir strateji olduğunu düşünüyorum*”. *“Seviyelerin özellikle son yıllarda giderek dengesiz ve daha ileri seviye olduğunu düşünüyorum*”. Öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında kitapların genel olarak dengeli olduğu fakat son yıllarda özellikle ileri seviye kitaplarının çok fazla ileri seviye ve yoğun bir içeriğe sahip olduğu bunun ise ticari bir strateji olduğu görüşünde oldukları görülmektedir.

LCM sertifika programının bir müfredat olarak görülüp görülmediği (d) ile ilgili öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında %70 evet yanıtını verirken %30’un ise hayır olarak yanıtladıkları görülmektedir. Konuya yönelik öne çıkan ifadeler şöyledir; *“Sadece bir hedef olarak görüyorum*”. *“Özellikle ülkemizde müzik eğitim fakültesi lisans mezunlarına denk öğrenciler yetiştirebilecek derecede yüksek seviyede ve kapsamlı bir eğitim sunan bir müfredattır*”. *“Müzik eğitimini her yönüyle öğretmeyi amaçlayan ve hedefi doğrultusunda sistemli ve donanımlı bir müfredattır*”. Yanıt dağılımına bakıldığında öğretmenlerin çoğunluğunun hedef doğrultusunda bir müfredat olarak gördüğü buna karşın bir kısmının ise sadece hedef olarak müfredat olarak kabul edilmeyen bir program olarak gördükleri ortaya çıkmaktadır.

LCM sertifika programı hakkında öğretmenlerin yeterli bilgi yeterliliklerine (e) yönelik verdikleri yanıt dağılımına bakıldığında %60’ı yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünmekte iken

%40'ının ise yeterli bilgiye sahip olmadığını belirttiği görülmektedir. Yanıtların dağılımına bakıldığında LCM eğitmenliği yapmalarına rağmen neredeyse yarısının yeterli bilgiye sahip olmadığını ifade ettikleri ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 2: " LCM sertifika program metotlarının İngilizce olmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?" sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.11'de yer almaktadır.

Tablo 4.11. Eğitmen Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
Metot Dili	Dezavantaj	E1,E2,E3,E4,E5,E7	60	6
	Etkisiz	E,E6,E8,E9	40	4

Tablo 4.11'de yanıt dağılımlarına bakıldığında eğitmenlerin %60'ı program metotlarının yalnızca yabancı dilde olması ve alternatifleri olmamasının dezavantaj yarattığı yönünde düşünceye sahip iken %40'ı ise bu durumun öğrenciler ve kendileri yönünden bir etkisi olmadığı yönünde düşündükleri görülmektedir. Konu ile ilgili öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; "Öğrenciler ve kendim açısından metotların tamamen İngilizce olması ve doğru çevirilerinin bulunamaması ders işleyişi açısından olumsuz bir etki yaratıyor". "Kitapların dillerinden dolayı teorik bilgileri ve uzun besteci bilgilerini çevirmekte zorluk çekiyorum ve bu durum öğrencilerim içinde olumsuz bir etki yaratıyor". "Dil seviyem yeterli olduğu için kitapları anlamak ve anlatmakta sıkıntı çekmiyorum ve bu durum öğrencilerimin de zaman kaybetmesini önlemiş oluyor". "Kitapları çevirmeye çalışmak ve ders belirli teorik bilgi kurallarla ilgili öğrencilerime doğru bilgi sağlamak adına çok fazla sorun yaşıyor ve zaman kaybediyorum". Eğitmenlerin yanıtlarına bakıldığında metotların alternatif Türkçe doğru karşılıkları hazır bir şekilde bulunmadığı için sınav veya program işleyişi ile ilgili bilgileri öğrencilere doğru aktarmak adına sorunlar yaşadıkları ve zaman kaybettikleri ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 3: ‘‘ Sertifika programı öğretim süresi ve süreci hakkında fikirleriniz nelerdir?’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.12’de yer almaktadır.

Tablo 4.12. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Dönem süresi	Yeterli	E,E1,E3,E6,E7,E8,E9	70	70
	Yetersiz	E2,E4,E5	30	3
(b)Ek çalgı dersleri	Tamamen tercih ediyorum	E2,E6	20	2
	İleri seviyelerde ediyorum.	E1,E3,E4,E5,E7,E9	60	6
	Tercih etmeme gerek yok	E,E8	20	2
(c)Çalgı eğitimine LCM ile başlayan öğrenciniz oldu mu?	Evet		-	-
	Hayır	Hepsi	100	10

Tablo 4.12’de yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesi içinde, eğitimcilerin %70’i LCM tarafından belirlenmiş sürenin yeterli olduğu yanıtını verdikleri görülmektedir. Bunun yanında %30’luk bir kısmın ise dönem süresinin yetersiz olduğu yönünde yanıt verdikleri görülmektedir. Konuya yönelik dikkat çeken ifade örnekleri şöyledir; ‘‘*Tabi ki öğretim sürecinin yeterliliği öğrencilerin çalışmalarına ve seviyelerine de bağlı ancak genel olarak önerilen süre başlangıç seviyeleri adına yeterli oluyor ancak ileri derecelerde sınavlar için iki dönem çalışan öğrenciler olabiliyor*’’. ‘‘*İlk seviyelerde bazı öğrenciler için bir dönem üç esere çalışmak sıkıcı olduğu için farklı kaynaklardan eserlerle renklendirmek durumunda kalıyorum*’’. ‘‘*Eğitim süresi ileri seviyelerde çoğunlukla esnetilmek zorunda kalıyor çünkü öğrenciler müzik bölümü öğrencileri olmadıkları için çalgılarına yoğun zaman ayıramayabiliyor*’’. ‘‘*Öğrencilerde haftada bir saat ders yaptığımız ve hobi amaçlı iş veya eğitimlerinin yanı sıra zaman ayırmaya çalıştıkları için özellikle ileri derecelerde ileri seviye eserleri yetiştirmekte zorluk çekiyorlar*’’. Dağılım ve ifadelerine bakıldığında eğitimcilerin çoğunluğu programın başlangıç seviyeleri adına süresinin yeterli olduğu ancak ileri derecelere gelindiğinde bu sürenin yetmemeye başladığı ve bundan dolayı öğrencilerin sonraki sınav tarihine kadar esnetmek zorunda kaldıkları ortaya çıkmaktadır.

Eğitimcilerin ek çalgı dersleri (b) kümesine yönelik yanıtlarına bakıldığında %60’nın tercih ettiği görülmekte iken %20’lik kısmının tercih etmediği ve %20 kısmın ise ileri grade’lerde tercih ettiğini belirttikleri görülmektedir. Konu ile ilgili bazı ifade örnekleri şöyledir; ‘‘*Öğrencilerin özellikle grade 5’ten itibaren ağır bir eser program içine girdikleri için çalgı derslerini arttırmalarının yararlı olacağını belirtiyorum*’’. ‘‘*Kurumların kendi çıkarları doğrultusunda arttırmaya yönelik yönlendirmeleri olsa da elimden geldikçe öğrencilerin durumlarına göre ve kendi istekleri doğrultusunda ilerletmeye çalışıyorum*’’. ‘‘*Bu*

konuda ilk grade'lerde haftada bir saatlik dersler gayet yeterli oluyor fakat öğrenci profiline de bağlı olarak ileri seviyelerde yoğunlukla çalgı ders saatlerini arttırmaya yönelmek durumunda kalıyorum''. İfadelere ve tabloya bakıldığında öğrencilerin profilleri ve uygun zamanlarına bağlı olarak genel olarak ileri derecelerde eğitimcilerin ders saatlerini arttırmayı tercih ettikleri görülmektedir. Bunun yanı öğrencilerinin seviye ve durumları doğrultusunda ek dersleri tercih etmeyen eğitimcilerin olduğu da görülmektedir. LCM metotlarının ileri dereceleri gerek süre gerekse zorluk dereceleri adına özengen müzik öğrencilerini için fazla yoğun ve çokça zaman ayırması gerekli olduğu bir iş yükü haline geldiği ortaya çıkmaktadır. Bu yönüyle de hobi amaçlı çalışmadan çıkıp profesyonellik haline dönüştüğü söylenebilir.

Çalgı eğitimine LCM ile başlama (c) soru kümesine bakıldığında eğitimcilerin tamamının öğrencilerini sonradan LCM sertifika programına dahil ettikleri görülmektedir. Bu hususta bazı ifade örnekleri şöyledir; *''Öğrencilerimi önce çalgıyı tanıma ve alışma aşamasında farklı metotlarda başlattıktan sonra ilerleme seviyelerine göre LCM programına dahil edip etmeme kararını veriyorum''.* *''Müzikle yeni tanıştıkları için yoğunlukla daha hobi amaçlı ve oyunsal metot ve öğretilerle çalgıyı sevdirdikten sonra ilerleme ve gelişim durumlarına ve zamanlarına göre LCM programını öğrencilerle tanıştırmayı tercih ediyorum''.* Eğitimcilerin ifadelerine bakıldığında öğrencilerin ilk olarak farklı metotlarla enstrümanlarına alışmaları ve başlangıç seviyesinde ısınmalarını sağladıktan sonra onların gelişim seviyelerine göre LCM e yönlendirdikleri ve bütün öğrencilerini yönlendirmedikleri anlaşılmaktadır

Araştırma Sorusu 4: *'' LCM sertifika programının teknik kazanımları ve etkileri hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?''* sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.13'te yer almaktadır.

Tablo 4.13. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a) Technical Work (Gam & Study)	Uygun, etkili ve işlevsel	Hepsi	100	10
	İşlevsiz ve sıkıcı		-	-
(b) Eserler teknik yönden	Yeterli	E,E2,E5,E6,E7,E8,E9	70	7
	Yetersiz	E1,E3,E4	30	3
(c) Metot içerik zorluk dengeleri	Dengeli	E,E2,E3,E4,E5,E6,E7,E8,E9	90	9
	Dengesiz	E1	10	1
(d) Metotların çalgı gelişimine etkisi	Olumlu	Hepsi	100	10
	Etkisiz		-	-

Tablo 4.13'te yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesiğinde, eğitimcilerin tamamının kitaplarda bulunan gam ve etüt (technical work) bölümünün etkili uygun ve işlevsel olduğu yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Bu konuda eğitimcilerin görüşlerinden öne çıkan bazıları şöyledir; *''Öğrencilerin müzikte gamın önemini ve verimini almaları adına çok zengin ve gelişimi doğrudan etkileyen bir işlevde buluyorum''*. *''Enstrümanlarında teknik hakimiyet ve tonal kavramın gelişmesi adına öğrencilere çok büyük ivme kazandırdığını düşünüyorum''*. *''Diziler ve gamların müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahip olması yönünde oldukça işlevsel ve etkili olduğunu düşünüyorum''*. *''Her yönden yeterli ve işlevsel sadece keman adına biraz daha teknik etüt eklenebilir diye düşünüyorum''*. Eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında metotlarda bulunan teknik etüt ve gamların öğrencilerin çalgı teknik gelişimi ve tonalite kavramları yönünden çok büyük olumlu etkileri olduğu gözlemlerinin hâkim olduğu ortaya çıkmaktadır.

LCM metotlarında bulunan eserlerin teknik yönden yeterliliği (b) hakkında eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında %70'i eserlerin teknik yönden yeterli olduklarını düşünmekte iken %30'unun ise yeterli olmadığı yönünde yanıtladığı görülmektedir. Kategoriye yönelik eğitimcilerin dikkat çeken yanıtlarından bazıları şöyledir; *''Sayı olarak az eser olması ve bundan dolayı tekniği tam olarak oturtmaya yeterli olmaması adına takviye eserler ile desteklemek durumunda kalıyorum''*. *''Bütün formlarda eserler olması ve teknik yönden çeşitli olması yönüyle oldukça işlevsel eserler buluyorum''*. *''Sınav adına eserlerin seçim hakkı verildiği için teknik yönden daha da işlevsel ve uygun''*. *''Keman adına yay teknikleri adına eserlerin sayı olarak yetersiz buluyorum bunun dışında eser seçimleri teknik yönden çok verimli''*. *''Dünya müzikleri adına her dönemden ve yapıdan eserler olması teknik yönden de zenginliği artırıyor''*. *''Her yaş gurubuna uygun ve evrensel müzik formlarını barındırması ve bunları gam ve etütler ile destekliyor ve düzenli sistemli ilerliyor olması adına çok verimli buluyorum''*. Eğitimcilerin vermiş oldukları yanıtlar doğrultusunda eserlerin teknik yönden birçok formdan seçilmesi ve etütlerle desteklenmesi adına ayrıca sınav adına eser seçimi şansı sunulması adına da oldukça işlevsel olduğu düşüncesinin hâkim olduğu görülmektedir.

Metotların her birinin içeriğinde bulunan eserler ve etütleri adına uyumlu zorluk seviyelerinde olup olmadığı ile ilgili (c) eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında %90'ının dengeli bulunduğu görülmekte iken %10'un ise dengesiz bir içerik olduğunu belirttiği görülmektedir. Konu ile ilgili bazı ifade örnekleri şöyledir;'' Son derece sistemli ve düzenli bir şekilde etüt gam ve eserlerin seviyeleri birbirleri ile uyumlu bir şekilde her seviye kitabı için düzenlenmiş

bu da öğrencilerin kitaplara alışmasını oldukça etkin kılıyor’’ İleri derelerde seviyeye uygun ve birbiriyle uyumlu eserler olmasına karşın oldukça ileri seviye ve gereksiz kasvetli öğrenciler açısından motivasyon düşürücü az sayıda eser olması oldukça gereksiz ayrıca son yıllarda kitap içeriklerinin gereksiz zorlaştırıldığını bununda ticari kaygıdan dolayı olduğunu düşünüyorum ’’ Metotların uzman müzikologlar tarafından hazırlanmış olduğu içeriklerinin düzenli ve seviye olarak uyumlu bir şekilde basamaklı öğretimli olmasıyla anlaşılıyor ve bu kitapları müzik eğitiminde oldukça işlevsel ve sağlıklı bir kaynak haline getiriyor’’. Yanıtlara bakıldığında metotların hem birbirleriyle hem de kendi içlerinde düzenli oluşturulmuş ve öğrencilerin eğitiminde pozitif etkili ve işlevsel olduğu görüşlerinin hâkim olduğu ortaya çıkmaktadır. Eğitimcilerin tamamının metotların çalgı gelişimine (d) olumlu yönde etkisi olduğu görüşünü vermesi de önceki kategorilerde vermiş oldukları yanıtlar doğrultusunda örtüşen ve metotların işlevselliği adına oldukça başarılı olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Araştırma Sorusu 5: ‘‘ LCM sertifika programının müzikal kazanımları etkileri hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.14’te yer almaktadır.

Tablo 4.14. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Eser/Besteci/Dönem Bilgileri	Gerekli ve işlevsel	Hepsi	100	10
	Gereksiz		-	-
(b)Müzikal dinamikler	Yeterli	Hepsi	100	10
	Yetersiz		-	-
(c)Müzik Formları	Yeterli	Hepsi	100	10
	Yetersiz		-	-

Tablo 4.14’te yanıt dağılımlarına bakıldığında bütün alt soru kümeciklerinde, eğitimcilerin tamamının sertifika programının müzikal kazanımlar yönünden her açıdan olumlu ve işlevsel olduğu yönünde görüşe sahip oldukları görülmektedir.

Kitaplarda bulunan eser-besteci-dönem bilgileri (a) yönünden eğitimcilerin yanıtlarından bazı öne çıkanları şöyledir; ‘‘Özengen müzik eğitiminde bulunan diğer alternatif metotlardan en büyük ayrıcalıklarından biri eserlerin hemen yanında eserler ve bestecileri ile ilgili bilgiler sunuyor olması ve bu bilgiler çocukların eserleri özümseme ve icralarına olumlu etki yarattığını söyleyebilirim bu açıdan oldukça işlevsel ve gerekli buluyorum’’. ‘‘Her dönem ve önde gelen bestecileri ile ilgili muhakkak eserler barındırması ve bunun yanında bilgiler

sunması oldukça işlevsel ve her açıdan başka kaynak olmadan her şeyin bir arada olduğu pratik bir araç haline getiriyor”.

Müzikal dinamikler (b) ve müzik formları (c) yönünden yine öğretmenlerin öne çıkan görüşlerinden bazıları şöyledir; “Sadece tonal değil aynı zamanda atonal ve modlardan oluşmuş eserler barındırması oldukça zengin ve verimli bir içerik sunuyor”. “Öğrencilerin müziğin her türlü yapısını ve formunu görmesi ve tanıması adına hobi amaçlı olsa bile genel kültür yönünden öğrencilere bir şeyler katıyor ve çalgılarının gelişimine de etkili oluyor”. Eğitimcilerin yanıtları doğrultusunda sertifika programının müzikal kazanımlar yönünden oldukça zengin donanımlı işlevsel ve sistemli bir şekilde oluşturulduğu düşüncesinin hâkim olduğu görülmektedir.

Araştırma Sorusu 6: “LCM sertifika programının teorik ve işitsel kazanımları hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.15’te yer almaktadır.

Tablo 4.15. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a) Kitap teorik içeriği (Viva voce)	Uygun buluyorum	E,E2,E3,E4,E5,E6,E7,E8	80	8
	Uygun bulmuyorum	E1,E9	20	2
(b) Özengen eğitime uygunluk	Uygun buluyorum	E,E1,E2,E4,E5,E6,E8,E9	80	8
	Uygun bulmuyorum	E3,E7	20	2
(c) Ek teori dersleri	Tercih ediyorum	E,E1,E2,E3,E4,E5,E7,E8	80	8
	Tercih etmiyorum	E6,E9	20	2
(d) İşitsel testler (Aural Test)	İşlevsel buluyorum	Hepsi	100	10
	İşlevsel bulmuyorum		-	-

Tablo 4.15’te yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesi içinde, eğitimcilerin LCM metotlarının teorik içeriği hakkında %80’inin özengen eğitim ve öğrencileri için uygun bulunduğunu belirtirken %20’sinin ise uygun bulmadığı yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Kategoriyeye yönelik bazı ifade örnekleri şöyledir; “Uygulanabilirlik yönünden geniş bir aralığa sahip ancak grade 6’dan itibaren zorluk derecesi normalden fazla ilerde”. “Teori olarak yeterli ancak teknik teori olarak eksik olduğunu düşünüyorum”. “Kapsamlı ve seviyeli teorik içeriğe sahip ve her seviye yönünden öğrenciler için dengeli olduğunu düşünüyorum”. “Teorik olarak gayet yeterli ve kapsamlı”. “Sınava yönelik teorik test bölümleri özellikle çok fazla işlevsel ve hazırlık yapma yönünden yararlı”. Yanıtlara bakıldığında eğitimcilerin teorik yönden çoğunluğunun olumlu yönde düşüncelere sahip olduğu sınava yönelik teorik testlerin

işlevsellik yönünden oldukça pratik ve amacına uygun buldukları görülmektedir. İleri derecelerde yoğun içeriğinin uluslararası geçerli sertifika sunması ve eğitimin uluslararası denkliğinden dolayı doğal olduğunu belirtmektedirler. Bir kısmının ise teknik teori adına yeterli içerik olmadığını belirttiği görülmektedir.

Sertifika programının teorik yönden özengen müzik eğitimine uygunluğu (b) hakkında öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında %80'i uygun olduğu yönünde yanıtlarken %20'si ise uygun olmadığı yönünde yanıtlamaktadır. Kategoriye yönelik öne çıkan ifadeler şöyledir; *“Özengen müzik eğitimine uygunluğu ileri seviye gibi görünse de uluslararası eğitimde denklik sunduğu için olması gerek seviyede ve doğal”*. *“Amaçları yurt dışında eğitim almak veya müziği uluslararası boyutta yapmayı ve öğrenmeyi isteyen bireyler için amacına gayet uygun ve özengen müzik eğitimine uluslararası bağlamda uygun olduğunu düşünüyorum”*. *“Öğrencilerin hobi amaçlı öğrenmeleri yönünden oldukça yoğun ve ileri seviye olduğu için zaman ayırmada güçlük ve stresli bir hava yaratıyor”*. *“Özengen eğitimden profesyonelliğe ilerlettiği izlenimi yaratsa da sınavların ve sonuçlarında başarıların uluslararası boyutta geçerli olması adına seviyelerin doğal olduğunu düşünüyorum”*. *“Özengen eğitime uygun olarak başlıyor fakat ileri derecelerde amacından biraz saptığını düşünüyorum”*. Verilen yanıtlara bakıldığında öğretmenlerin çoğunluğu uygun olduğu yönünde düşünmektedir. İleri seviye ve özengen eğitime göre yoğun ve ileri seviye bir içeriğe doğru ilerlediği yönünden uluslararası özengen eğitim yönünden bunun uygun ve yerinde olduğu görüşünün hâkim olduğu görülmektedir. Buna karşın bazı öğretmenlerin öğrencilerin amaçlarının dışına çıkmasına ve zaman ayırmada zorluk çekmesine neden olduğu yönünde düşüncelere sahip olduğu da ayrıca bazılarının ise başlangıçta özengen müzik eğitimine uygun iken ileri derecelerde amacından saptığı düşüncesinde oldukları görülmektedir.

Program sınavlarının teorik bölümüne yönelik öğrencilerin çalgı dersleri dışında ek teori dersleri almaları (c) ile ilgili öğretmenlerin tercihleri ile ilgili yanıtlara bakıldığında %80'i tercih ediyorum yanıtını verdiği görülmekte , %20'sinin ise tercih etmediğini belirttiği görülmektedir. Kategoriye yönelik öğretmenlerin ifadelerinden bazıları şöyledir; *“Özellikle ileri seviyelerde ek teori dersleri işlevsel ve gerekli”*. *“İleri dereceler için öğrencinin durumuna göre gerekli ancak grade 8 de zorunlu alınması gerektiğini düşünüyorum”*. *“Öğrencilerime derslerde sistemli ve her seviyenin teorisini o dönemde düzenli anlattığım için gerekli bulmuyor ve tercih etmiyorum”*. *“Özellikle ileri derecelerde ders saatlerimi iki saat olarak uygulayarak ek teori dersi yerine hem çalgı hem de teoride daha dolu bir program oluşturuyorum ama tek saat olsa*

gerekli olurdu''. ''Grade 5'ten itibaren ekstra teori dersleri alması gerekli ve işlevsel olduğunu ve öğrencinin sınavlara daha donanımlı ve rahat katılmasını sağladığını düşünüyorum''. Eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda genel olarak başlangıç seviyelerinde ek teori dersleri tercih edilmezken ileri derecelerden itibaren gerekli olduğu ve sınavlara hazırlanmak adına çocuklara çok yararı olduğu görüşünün hâkim olduğu görülmektedir.

Kitaplarda bulunan sınava yönelik işitsel test (Aural test) bölümünün işlevselliği (d) ile ilgili eğitimcilerin tamamının işlevsel ve uygun bulduğu yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; ''Sınavlara yönelik öğrencileri hazırlayıcı ve işlevsel''. ''Sınavlara yönelik olmasının yanı sıra çocukların işitsel yönünü ve çalgı gelişimlerine olumlu etkisi olduğunu ve yaratıcılığı etkilediğini düşünüyorum''.

Araştırma Sorusu 7: ''Özengen müzik eğitimi alan öğrencilere sertifika odaklı çalışmanın etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz? Neden?'' sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.16'da yer almaktadır.

Tablo 4.16. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a) Duygusal yönden öğrencilere etkisi	Olumlu yönde etkiliyor	E,E1,E3,E5,E6,E9	60	6
	İleri seviyelerde olumsuz etkiliyor	E2,E4,E7,E8	40	4
(b) Enstrüman çalışma süreleri	Artıyor	E,E1,E2,E3,E4,E5,E7,E8,E9	90	1
	Etkisiz	E6	10	1
(c) Mesleki yönelime etkisi	Etkili buluyorum	E2,E4,E8,E9	40	4
	Etkisiz buluyorum	E,E1,E3,E5,E6,E7	60	6
(d) Eğitime Devamlılık	Hedef olması yönüyle aşıyor	Hepsi	100	10
	Etkilemiyor		-	-

Tablo 4.16'da yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesi içinde, sertifika sınavı odaklı çalışmanın öğrencilerin duygusal ve psikolojik etkilerine yönelik eğitimcilerin %60'i olumlu yönde etkilediği yanıtını verir iken %40'ının ise ileri seviyelerde olumsuz etkiliyor şeklinde yanıtladıkları görülmektedir. Söz konusu durum ile ilgili eğitimcilerin bazı yanıt örnekleri şöyledir; ''Çocukların sınavda başarılı olma odaklı çalışmaları özellikle ileri derece sınavlarda kaygılarının artmasına ve duygusal yönden olumsuz olarak etkilenmesine neden oluyor''. ''İleri seviye sınavlarda sınavın zorluk derecesi ve iş yükünün artmasından kaynaklı bazı öğrencileri oldukça yıpratabiliyor''. ''Öğrencilerin enstrümanları ile daha yakın ilişkide olmasını ve sınav deneyimi ile özgüven kazanmalarını etkiliyor''. ''Öğrencileri çalgılarına

çalışmaları açısından daha çok motive ediyor ve bu benim de derslerimde etkili olmamda motivasyon kaynağı oluyor”. “*Öğrencilerimin sınav odaklı olmamalarını sağlamaya çalışıyorum bunun temelde eğitim amaçlı olduğunu gelişim amaçlı olduğunu düşünmeleri ve yapılan sınav onları geliştiriyor*”. “*Bazı öğrencilerin ailelerinin zoruyla geliyor olması olumsuz etkiliyor baskı artıyor sınav olması*”. Eğitmenlerin yanıt dağılımlarına bakıldığında çoğunun öğrenciler için sınav odaklı çalışmalarının onları motive ettiği ve çalgılarına daha da yakınlaşmalarını sağladıkları düşüncesinin hâkim olduğu görülmektedir.

Eğitmenlerin öğrencilerin çalgılarıyla ilgilenme sürelerine ilişkin **(b)** kümecinde yanıt dağılımlarına göre %90'ın arttırdığı görüşünde olduğu görülmektedir. Buna karşın sadece %10'luk kısmın etkilemediği yönünde yanıtladığı görülmektedir. Duruma ilişkin öne çıkan örnek yanıt cümleleri şöyledir; “*Öğrencilerimin genel olarak daha öncesinde de sistematik bir çalışma planı edinmelerinde yardımcı olduğum için sertifika programına dahil olduklarında daha fazla ilgilenmeye gerek duymuyorlar*”. “*Öğrencilerin gelişim ve çalgı seviyeleri ile doğrudan ilişki olduğu için değişkenlik gösterebiliyor ancak genel olarak benim öğrencilerim hemen hepsinin ilgilenme süreleri doğal olarak artıyor*”. “*Özengen müzik eğitiminde çalışma ve ilgilenme yetersizliğine gerçekten çok büyük etkisi oluyor ve çalgılarıyla ilgilenme sürelerinde doğrudan pozitif yönlü etki sağlıyor*”. “*Arttırıyor fakat fazla odaklanma gerginlik yaratabiliyor*”.

Sertifika programına çalışmanın ve sınav sonrası edinilen sertifikanın öğrencilerin hobi amaçlı eğitimden çıkıp mesleki yönelimlerine olan etkisi **(c)** üzerine eğitmenlerin gözlem ve fikirlerine göre %60'ı etkisi olmadığı yönünde yanıtlarken %40'ı ise etkilediği yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Durum ile ilgili eğitmenlerin verdikleri yanıtlardan bazıları şöyledir; “*Profesyonelliğe yönlendiren bir eğitim ve sonucunda alınan sertifikanın geçerliliği öğrencileri de profesyonelliği itiyor*”. “*Öğrencilerimin enstrümanlarına bakışını değiştirdi fakat mesleki olarak bir etki yaratmadı*”. “*Bazı öğrencilerimin meslek seçimlerinde müziğe yönelmelerinde ya da ek bir meslek olarak alternatif yaratmalarında etkili oldu*”. Yanıtlara bakıldığında eğitmenlerin birbirine yakın oranda yanıtladıkları görülmektedir. Eğitmenlerin bazılarının öğrencilerinin mesleki ve profesyonel olarak müziğe yönelmelerini sağladığını ifade etmelerine karşın bazılarının ise eğitimlerinde ileri seviyelere getirmeye yönelik etkisi olsa da mesleki yönelimlerini etkisi olmadığı ve hobi amaçlı kaldığını belirttikleri görülmektedir.

Özengen müzik eğitimindeki en büyük problemlerden biri olan devamlılık konusunda sertifika programının öğrenciler üzerindeki etkisine yönelik **(d)** eğitmenlerin görüşlerine

bakıldığında, tamamının sertifika programının bir hedef sunması yönüyle öğrencilerin eğitiminde devamlılığını arttırdığı yönünden yanıtladıkları görülmektedir. Eğitimcilerin görüşü doğrultusunda öğrencilerin çalgı eğitimlerine devamlılığı konusunda sertifika programının sunduğu hedef doğrultusunda öğrencileri olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 8: ‘‘LCM sertifika sınav yöntem/teknik aşamaları hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Neden? ’’ sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.17’de yer almaktadır.

Tablo 4.17. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Aşama işleyiş İcra/Teori/İşitme(Aural)	İşlevsel	E,E1,E2,E3,E4,E5,E6	70	7
	İşlevsiz	E7,E8,E9	30	3
(b)Sınav görevlisini yabancı olması(West)	Objektif olumlu ve güdüleyici	E,E1,E3,E4,E5,E6,E7,E8,E9	90	9
	Gereksiz ve fazla gergin bir ortam	E2,	10	1
(c)Tek görevlinin tüm branşları değerlendirmesi	Etik ve tüm alanlara hâkim buluyorum	E,E1,E2,E5,E8,E9	60	6
	Etik dışı ve sağlıksız buluyorum	E3,E4,E6,E7	40	4
(d)Sınav ölçeği	Uygun dağılım	E,E1,E2,E3,E4,E5,E6,E7,E9	90	9
	Dengesiz dağılım	E8	10	1
(e)Deşifre(Sight Reading)	Uygun ve işlevsel	E,E1,E2,E3,E4,E5,E6,E8,E9	90	9
	Sınavda olması gereksiz ve gergin bir durum	E7	10	1
(f)Sınav türü tercihiniz	Yüz yüze	E,E1,E2,E5,E7,E8,E9	70	7
	Recorded		-	-
	Her ikisi	E3,E4,E6	30	3
(g)Kayıt(Recorded) sınav yöntemi	Pratik ve tercih edilebilir.	E4,E6	20	2
	İşlevsiz ve sağlıksız	E,E1,E2,E3,E5,E7,E8,E9	80	8

Tablo 4.17’de eğitimcilerin sınavın işlenişi ve içeriğine yönelik verdikleri yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesi içinde, sınavın işleyiş aşamalarının düzenine yönelik %70’i işlevsel ve uygun buluyor iken %30’unun ise işlevsiz ve olumsuz buldukları görülmektedir. Kategoriyeye yönelik verilen bazı yanıt örneklerine bakıldığında; ‘‘Öğrencilerin önce çalgı icralarını yapmaları yerine sohbet ve gerginliği azaltmak amaçlı önce sözel kısmı yapmaları daha iyi olabilir’’. ‘‘İşleyiş aşamalarının öğrencinin ruh haline yönelik etkisi

olabildiği için bence görevli tarafından öğrencinin kendisine bırakılması oldukça rahatlatıcı bir hareket olur”. “Önce icra ve sonrasında sözel ve işitsel kısımların olması öğrencilerin üzerinden büyük bir yük atmalarını sağlıyor ve işlevsel oluyor”. “İşleyişin sıralamasının yerinde olduğunu ve öğrencilerimi çok fazla etkilediğini düşünmüyorum”. Yanıt dağılımına bakıldığında öğretmenlerin çoğunun sınav işleyişini yerinde bulduğu görülmekte iken bazılarının ise ilk önce icra olmasının öğrencilerin gerginliğini atmasına yardımcı olmadığını bunun yerine icranın sözel bölümden sonra yapılmasının daha iyi olacağı yanıtlarını verdikleri görülmektedir.

LCM sınav gözlemcilerinin West London’dan gelen yabancı öğretmenler olmasına yönelik (b) öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında %90’ı olumlu ve güdüleyici buldukları görülmektedir. Bunu yanında %10’luk bir kısmın ise Gereksiz ve fazla gergin bir ortam yarattığı düşüncesinde olduğu görülmektedir. Kategoriye yönelik ifade örnekleri şöyledir; “Yabancı bir uzmanın öğrencilerimi değerlendirmek için geliyor olması öğrencilerimi çok motive ediyor ve sınavın geçerliliğine yönelik oldukça ikna edici ve kanıtlayıcı bir nitelik oluşturuyor”. “Çocukların üzerinde gergin ve baskılı bir etki yaratabiliyor”. “Çocukların sınavlara daha ciddi bir şekilde çalışması ve objektif bir sınav olacağı etkisi yaratıyor”. “Sınavın geçerliliğini ve ciddiyetini öğrencilere aşıladığı için daha motive edici oluyor özellikle sonuçlarında olumlu dönütler alınca öğrencilere büyük özgüven kazandırıyor”.

West London tarafından sertifika sınavlarını yapmak adına gönderilen tek görevlinin bütün branşlardan sınava giren öğrencileri değerlendirmesine yönelik (c) soru kümesi içinde, öğretmenlerin görüş dağılımlarına göre %60’ı durumu etik ve gözlemciyi tüm alanlarda hâkim olarak gördüklerini %40’ı ise bu durumun etik dışı olduğu ve değerlendirmenin sağlıksızlığına yol açtığı ifadelerini kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir. Kategoriye yönelik öğretmenlerin yanıtlarından öne çıkan bazıları şöyledir; “Gelen uzmanların bizzat üniversite bünyesinde müzikologlar ve sertifika programı içeriğini düzenleyen kişiler olduğunu bildiğim için gayet etik ve sağlıklı bir değerlendirme yapıldığını düşünüyorum”. “Bir kez orkestra şefi geldi fakat onun dışında hep tek branş görevliydi bence etik değil”. Öğretmenlerin yanıt dağılımlarına bakıldığında duruma yönelik olumlu görüşün üstünlüğü görülmekte fakat dağılımın çok yakın olduğu göze çarpmaktadır.

Sertifika programının sınav ölçeğine yönelik (d) öğretmenlerin yanıtlarına bakıldığında %90’ının Uygun bir dağılımda olduğu yönünde yanıtladıkları, %10’unun ise dengesiz bir dağılıma sahip olduğunu belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin yanıtlarına bakıldığında

çoğunun sınav ölçeğinin dağılımı konusunda düzenli ve dengeli bir dağılıma sahip olduğu düşüncesinin hâkim olduğu görülmektedir.

Sınavda bulunan deşifre(Sight reading) bölümün işlevselliğine yönelik (e) eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında, %90'ın uygun ve işlevsel olduğu yönünde %10'un ise sınavda olması gereksiz ve gergin bir durum şeklinde yanıtladığı görülmektedir. Kategoriye yönelik bazı ifade örnekleri şöyledir; *“Öğrencilerin yaratıcılıklarına yönelik oldukça geliştirici ve zevkli işlevsel bir bölüm olarak görüyorum”*. *“Bazı öğrencilerimin fazla taktığı ve gerginliğine sebep olduğu ve bu nedenle olmasa da olur diyebileceğim bir bölüm”*. *“İşitsel yönlerin ve çalgı gelişimlerine olumlu etkisi olduğunu ve yaratıcılığı etkilediğini düşünüyorum”*

Eğitmenlerin sınav türü tercihi (f) soru kümecğine yönelik yanıt dağılımına bakıldığında %70'inin sadece yüz yüze sınavı tercih ettiği görülmekte iken %30'un ise sınav her iki sınav türünü de tercih ettikleri görülmektedir. Eğitimcilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında yüz yüze sınavın tamamı tarafında tercih edilebildiği görülmekte iken kayıt(recorded) sınavın ise sadece %30 tarafından tercih edildiği ortaya çıkmaktadır.

LCM sertifika programının pandemi dönemi sonrası geliştirdiği kayıt (recorded) sınav yöntem ve işleyişine yönelik (g) eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında %80'inin işlevsiz ve sağlıksız olduğu yönünde yanıtladıkları, %20'sinin ise pratik ve tercih edilebilir olduğu yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Kategoriye yönelik öne çıkan ifade örnekleri şöyledir; *“Sertifikanın sınavının objektiflik ve geçerlilik niteliğini kaybettiği bir yöntem olarak görüyorum”*. *“Pratik ve pandemi dönemi açısından kolaylık sağladığını düşünüyorum”*. *“Özellikle teorik kısmın tamamen sınavda geçersiz ve işlevsiz olduğu sağlıksız bir sınav yöntemi”*. *“Yüz yüze sınava göre sınav diyemeyeceğim bir sınav işleyişi ve buna karşın neye nasıl puan verildiği belirsiz ve geçersiz buluyorum”*. *“Sınavın LCM'i hedeflerinin çok dışına ittiğini ve değersizleştirdiğini düşünüyorum”*. Eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında çoğunluğunun sınavın niteliksiz ve sağlıksız olduğu düşüncesine sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 9: “ LCM sertifika programını uygulama yöntem ve tercihleriniz nelerdir?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.18’de yer almaktadır.

Tablo 4.18. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Kitap dışı alıştırma	Öğrenciye bağlı	E,E1,E2	30	3
	Tercih ediyorum	E3,E4,E5,E6,E7,E8,E9	70	7
(b)Seviye (Grade) ilerleme şekliniz	Öğrenci gelişimine göre seviye atlatarak	E,E1,E2,E3,E4,E5,E6,E9	80	8
	Programa göre kronolojik	E7,E8	20	2
(c)Programa katılmayan öğrencilerinize yönelik	Programı uyguluyorum	E1,E2,E3,E4,E5,E6,E8,E9	80	8
	Programı uygulamıyorum	E,E7	20	2

Tablo 4.18’de bulunan yanıt dağılımlarına bakıldığında (a) soru kümesiğine verilen yanıtlarda eğitimcilerin %70’i sertifika programı öğrenciler için müfredat dışı alıştırma tercih ettiğini belirtirken %30’u ise öğrenciye bağlı olarak değişkenlik gösterdiği yönünde yanıt verdikleri görülmektedir. Kategoriyeye yönelik öne çıkan bazı cümleler şöyledir; “*Öğrencilerin teknik açıdan hem sertifikayla boğulmamaları adına hem takviye amaçlı alıştırma veriyorum*”. “*Özellikle eserler konusunda nefes aldırma bazen basitçe eserler vererek onları rahatlatmaya çalışıyorum*”. “*Öğrencilerin zayıf yönlerine yönelik etüt veya teknik eser çalışmalarını için farklı materyallerden yararlanıyorum*”. “*Kesinlikle tek başına bir programın her öğrenci için yeterli olamayacağını düşündüğüm için öğrencilerime göre belirli seviyelerde etüt veya eser yararlanmaktan kaçınıyorum*”. Yanıtlara bakıldığında eğitimcilerin öğrencilerin programdan sıkılmamaları adına ve takviye amaçlı eser veya etütlerden yararlandıklarını belirttikleri görülmektedir. Büyük çoğunluğun her zaman yararlandığı yönünde yanıtladıkları ortaya çıkmaktadır.

Eğitimcilerin program seviyelerine ilişkin ilerleme tercihleri (b) yanıtlarına bakıldığında %80’i Öğrencinin gelişimine göre seviye atlatarak ilerlemeyi tercih ettikleri görülmekte iken %20’nin ise program seviyelerini atlamadan sırasıyla ilerletmeyi tercih ettikleri görülmektedir. Buna göre eğitimcilerin çoğunluğu öğrencilerin seviyelerine ve ilerleme hızlarına göre dereceleri tespit ederek ve atlayarak ilerlemeyi tercih ettikleri ortaya çıkmaktadır.

Sertifika programına katılmayan özgenen çalgı öğrencilerine yönelik programdan yararlanmayı tercih etmelerine (c) yönelik eğitimcilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında %80’i programı uyguluyorum ifadesini vermekte iken %20’sinin ise programı uygulamıyorum

ifadelerini verdikleri görülmektedir. Eğitimcilerin yanıt dağılımlarına bakıldığında özengen müzik eğitiminde sertifika programına katılmayan öğrencileri için programı kullanmakta olan eğitimcilerin büyük çoğunlukta olduğu ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 10: “ LCM sertifika programı yönünden yetkinlikleriniz hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.19’da yer almaktadır.

Tablo 4.19. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)İcra ve teknik	Yeterli	Hepsi	100	
	Yetersiz		-	-
(b)Teorik	Yeterli	Hepsi	100	
	Yetersiz		-	-
(c)Dil yeterliliği	Yeterli	E,E7,E8,E9	40	4
	Yetersiz	E1,E2,E3,E4,E5,E6	60	6
(d)LCM sizi geliştiriyor mu?	Evet	E1,E2,E3,E4,E5,E6,E7,E8,E9	90	9
	Hayır	E	10	1

Tablo 4.19’da yanıt dağılımlarına bakıldığında, eğitimcilerin sertifika programı hakkında yeterli bulmalarına yönelik (a) ve (b) soru kümeciklerinde hem icra ve teknik hem de teorik yönden tamamının kendilerini yeterli buldukları yönünde yanıtladıkları görülmektedir.

Sertifika programının metotlarının gerek se sınav dilinin İngilizce olması yönünden eğitimcilerin dil yeterliliklerine yönelik (c) yanıtlarına bakıldığında %60’ının kendisini yetersiz bulunduğunu belirtirken %40’ının ise yeterli bulunduğu yönünde yanıtladıkları görülmektedir. Yanıt dağılımlarına bakıldığında eğitimcilerin çoğunluğunun dil yönünden sertifika programı için yetersiz buldukları oldukları ortaya çıkmaktadır.

Eğitimcilerin sertifika programının kendilerini katkısı olup olmadığı ile ilgili (d) kümecisinde verdikleri yanıt dağılımının bakıldığında %90’ı evet yanıtını vermekte iken %10’u ise hayır yanıtını verdiği görülmektedir. Dağılıma bakıldığında eğitimcilerin neredeyse tamamının sertifika programının kendilerine geliştirdiğine yönelik düşünceye sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Araştırma Sorusu 11: “ Kurumunuzun LCM sertifika programı hakkında yeterliliği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? Neden?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı tablo 4.20’de yer almaktadır.

Tablo 4.20. Eğitimci Görüşme Soruları

Kategoriler	İfade Örnekleri	Katılımcılar	%	f
(a)Kurumunuzun bilgi yeterliliği	Yeterli	E4,E5,E6,E8,E9	50	5
	Yetersiz	E,E1,E2,E3,E7	50	5
(b)LCM hakkında eğitim ve bilgilendirme semineri gerekli mi?	Gerekli	Hepsi	100	10
	Gereksiz		-	-

Tablo 4.20’de yanıt dağılımlarına bakıldığında, (a) soru kümesi içinde eğitimcilerin bağlı oldukları kurumları sertifika programı hakkında yetkinliğine yönelik %50’si yeterli düzeyde bilgiye sahip olduğu yönde yanıtlarken %50’sinin ise yetersiz olduğu yönünde yanıtladığı görülmektedir. Kategoriye yönelik öne çıkan bazı cümleler şöyledir; *“Kurumumun ve genel olarak kurumların sertifika programına sadece ticari bir gözle baktıkları ve öğrencilerin çoğunu dahil etmeye çalıştığını düşünüyorum”*. *“Kurumumun yöneticisi ve eğitmeni olarak sertifika programının öğreticilik diplomasına sahip olduğundan ötürü yeterince donanımda ve bilgide olduğumuzu düşünüyorum”*. *“Kurumumun sadece yüzeysel bir bilgiye sahip olduğunu ve gerektiğinde benden yardım aldığını gözlemliyorum”*. *“Kurum yöneticilerinin genel olarak bu tip programlar hakkında pek bilgiye sahip olmadığını bunun yerine sadece ticari ve reklam amaçlı kullandıklarını düşünüyorum”*. *“Bazı kurumların internet sayfalarında dahi yanlış ve eksik bilgiler vererek ticari bir araç olarak kullandıklarını gözlemliyorum”*. Eğitimcilerin yanıtlarına bakıldığında kurumların yeterliliği konusunda görüşlerin ikiye bölündüğü görülmektedir. Bir grup kurumların yetersiz ve sadece ticari bir araç olarak sertifika programlarından yüzeysel bir bilgiye sahip olduğu düşüncesinde iken diğer kısım ise yeterli ve donanımlı bilgiye sahip olduğu düşüncesine sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Son soru cümleğinde (c) eğitimcilerin tamamının sertifika programı hakkında daha fazla detaylı ve kapsamlı bilgi edinmeye yönelik seminer vb. olması gerektiği yönünde düşündükleri görülmektedir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, Türkiye’de özengen müzik eğitiminde London College of Music Uluslararası Sertifika Programı ve sınav aşamalarının işlevselliği tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bölümde araştırmadan elde edilen veli, öğrenci ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda alt problemlere yönelik bulguların sonuçları ışığında benzer araştırma sonuçları ile karşılaştırılıp tartıma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1.Tartışma

Veli örneklem grubunun sertifika programı hakkında bilgi ve düşüncelerinin incelenmesinde yüksek oranda sertifika programı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir. Bulgular ışığında velilerin bilgi kaynaklarını yeterince kullanmak yerine kurumlardan yüzeysel bilgiler alarak hareket ettikleri ve yine sertifika hakkında bilgi yetersizlikleri olmasına rağmen daha çok akademik amaçlı tercih ettikleri düşünülebilir.

Akınönder (2019) Program ve sınav ücretlerinin çok fazla ve maliyetli olduğu yönünde olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmada, veli ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ücretlerin sertifika kullanımına ve geçerliliğine göre uygun olduğunu fakat kurumların fiyatlarda farklılık göstermelerinin olumsuz ve güvensiz bir ortam yarattığını belirttikleri görülmektedir. Buna karşın velilerin sertifika hakkında çok az bilgiye sahip oldukları görüşleri doğrultusunda düşünülebilir. Velilerin programın çocukları üzerindeki etkilerine yönelik düşüncelerinin incelenmesinde sertifika programının çocuklarının müziğe karşı duyarlı ve özgüvenli bir bakış kazandırdığı çalgılarıyla daha fazla ilgilendikleri ve eğitimlerine devamlılık isteklerini arttırdığını varsayılabilir. Program hakkında kurumların yetkinliği ile ilgili velilerin görüşleri doğrultusunda kurumların çok değişkenlik gösterdiği yetersiz ve yeterli bilgiye sahip olan kurumlar olduğu çıkarımı yapılabilir. Sertifika programının pandemi sürecindeki işleyişinden ailelerin tamamının memnun etmediği hem uygulanan yöntem hem de iletişim ve sertifikaların kişilere ulaştırılması yönünden oldukça problemler meydana geldiği söylenebilir. Bir diğer husus ise araştırma sırasında kurumların resmi sitelerinden alınan bilgilerin eksik veya yanlış bir şekilde yansıtılması da etik dışı ve programa sadece ticari amaçlı baktıklarını sonucuna ulaşılabilir. Bu nedenle katılmamış olan ailelerin ve öğrencilerin sertifika programına bakış açılarını olumsuz etkilediği sonucuna varılabilir.

Sertifika programına katılan öğrenci örneklem grubunun yine aileleri gibi sertifika programı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları bulgular ışığında söylenebilir. Öğrencilerin sertifika programı hakkında yeterli bilgiye sahip olmamalarına rağmen katılma sebebi çoğunlukla akademik amaçlı ve sertifika kullanımı yönünde olduğu kabul edilebilir. Programın öğretim süresini ilk seviyeler için uygun ve yeterli olurken ileri seviyelerde gerek içeriğin gerekse zorluğun artmasından dolayı yetersiz olduğu varsayılabilir. Program basamaklarının oldukça dengeli ilerlediği düşüncesinin hâkim olduğu söylenebilir. Programın öğrencilerin mesleki yönelimlerine etkisinin olduğu ve hobi amaçlı başlanılan özengen eğitimin yanında alternatif ek meslek (gelir kaynağı) olarak da düşünüldüğü çıkarımı yapılabilir. Bu yönüyle öğrencilerin daha fazla tercih ettiği ve devam etmek isteklerini etkilediğini söyleyenebilir. Görüşmeler esnasında öğrencilerin sertifikanın kullanım amaçları anlamında yanlış ve kesin olmayan bilgiler verildikleri de bu konuda yüzeysel ve yanlış bilgilendirildiklerine kanıt olabilir. Programın öğrenciler üzerinde yöntem ve teknikleri yönünden işlevsel, teorik ve işitsel yönden zengin ve amacına uygun buldukları, duygusal yönden olumlu ve özgüven aşıl原因an bir etki yarattığı bulgular ışığında varsayılabilir.

Oktay (2017) sertifika programına katılan öğrencilerin haftalık enstrüman çalışma sürelerinin katılmayan öğrencilerden daha fazla olduğunu ve disiplini arttırdığını belirtmektedir. Paralel şekilde bu çalışmada LCM'in çalgı ile ilgilenme süresini arttırdığı ve gelişimi olumlu etkilediği, zengin repertuara sahip olduğu ve form, eser, besteci, dönem hakkında bilgilerin icraya pozitif etkilediği söylenebilir. Sertifika dereceleri ve kitaplarının seviyelerine bakıldığında özengen müzik eğitiminin seviyesini ileri taşıdığı ve daha ileri seviye öğrenciler yetiştirdiği düşünülebilir.

Basut (2013) öğrencilerin sınav dönemleri yaklaştıkça kaygılarının arttığını belirtmektedir. Akınönder (2019) öğrencilerin bazılarının sertifika almak adına çalmak istemediği eser ve etütleri çalmak zorunda kaldıklarını belirttikleri görülmektedir. Eğitimci, öğrenci görüşleri doğrultusunda eserlerin özellikle bilgi ve dönemlerine ait bilgilerle bilinçlendirici ve benimsetici şekilde özümsemiği ve yer yer farklı materyallerden eserler icra edilerek olumsuz etkinin oluşmadığı çıkarımı yapılabilir. Sınav döneminde öğrencilerin bazılarının kaygı yaşamalarına rağmen büyük çoğunluğunun bilinçli ve istekli bir şekilde hazırlandığı söylenebilir.

Sertifika sınavı işleniş ve aşamaları ile ilgili öğrencilerin görüşleri doğrultusunda; sınav aşamalarının ve işlenişinin işlevsel ve motive edici olduğu, sınav görevlisinin objektif ve

olumlu bir etken olduğu, sınav içeriğinin uygun ve işlevsel olduğu yorumları bulgular eşliğinde kabul edilebilir. Fakat pandemi dönemi sertifika programı ve sınav yönteminin öğrenciler ve aileleri tarafından olumlu görülmediği ve çokça eleştirildiği, işlevsel olmaktan uzak olduğu da söylenebilir. LCM kitaplarının öğrenci görüşleri doğrultusunda; teorik ve teknik yönden uygun ve işlevsel , zengin ve orantılı bir içerik dağılımına sahip, güçlük seviyelerinin uyumlu olduğu ve sınava yönelik işlevsel olduklarına varılabilir.

Akınönder (2019) eğitimcilerin büyük çoğunluğunun dil seviyesi yetersizliğinden kaynaklı kitapları anlamakta zorluk çektiği ve bunun kendileri ve öğrencilerine zaman kaybı yaşattığını belirtmektedir. Kitap dili konusunda öğrencilerin zorluklar çektiği ve kimilerine dezavantaj yarattığı ve çeviri yapmakta zorlanıldığı da söylenebilir. Özellikle öğrencilerin, eğitimcilerinin sadece dil yönünden zayıf olduklarını belirtmeleri de kitap çevirme konusunda eğitimcilerinden yardım alamadıklarını bunun olumsuz etki yarattığına varılabilir.

Eğitimcilerin sertifika programı ve sınavına dair görüşleri doğrultusunda; LCM sertifika programının amacına tamamen uygun olduğu, program basamaklarının öğrencilere uygun şekilde oluşturulduğu, programın maliyetinin bireylere ve ülkenin şartlarına göre değişkenlik göstermesi talep oranını düşürmede etken olabilmesine karşın vermiş olduğu sertifika geçerliliğine göre uygun olduğu kabul edilebilir. Kimi kurumların fiyatları sertifika programının belirlediği dışında yansıttığı faktörünün de varlığından söz edilebilir. Sertifika programını müfredat olarak kabul eden eğitimcilerin fazla olduğu fakat sadece hedefe yönelik araç olarak kabul edenlerin olduğu söylenebilir. Eğitimcilerin sertifika hakkında bu denli yorumlar yapmalarına rağmen bulgular ışığında sertifika programı hakkında bilgi yetersizliği olanların bulunduğu ve detaylı bilgiye ihtiyaç duyulduğu varsayılabilir. Program diline yönelik eğitimcilerin dil yetersizliklerinden kaynaklı kendileri ve öğrencileri için dezavantaj olarak gördükleri çıkarımı yapılabilir. Eğitimcilerin sertifika programı öğretim sürecinde çalgıya yeni başlayanlar için kesinlikle tercih etmedikleri ve ileri seviyelerde programa dahil ettikleri, sınava yönelik dönem süresinin başlangıç seviyelerinde öğrenciler için yeterli olurken ileri seviyelerde içeriğin yoğun ve zorlaşmasından kaynaklı yetersiz olduğu ve bundan kaynaklı ek çalgı ve teori dersleri tercih edildiği çıkarımı bulgularca yapılabilir. Sertifika programının teknik yönden oldukça zengin ve işlevsel olduğu kitapların çok yönlü bir içeriği olduğu eser, besteci, form ve teorik ve ayrıca işitsel anlamda öğrenci seviyelerine uygun düzenli bilgiler ile çalgı gelişimini doğrudan pozitif yönde etkilediği söylenebilir. Programın öğrencilerin duygusal yönden olumlu etkilerken ileri seviyelerde bazı öğrencileri olumsuz etkilediği buna rağmen, çalgı çalışma

sürelerini arttırdığı, özengen eğitime devamlılıklarını arttırdığı ve bu bağlam özengen eğitime uygun olduğu çıkarımı yapılabilir. Bunun temel sebebinin hedefe yönelik çalışmaların ve sonucunda bir belge ile geçerlilik edinmenin öğrencileri motive etmesi ve rekabetçi bir ortam yaratmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Sertifika sınavı işleniş ve aşamaları ile ilgili öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda; işeyiş aşama düzeni, sınavları yabancı gözlemcilerin yapması, sınavın içeriğinin zenginliği, puanlama ölçeği yönleriyle tamamen işlevsel ve özengen eğitime uygun ve motive edici olarak görüldüğü çıkarımlarında bulunulabilir. Fakat öğretmenlerin sınav görevlilerinin tek bir alanda uzman olması ve tüm dalları değerlendirmesi konusunda, çoğunluğunun etik ve olumlu düşünmesine rağmen olumsuz ve sağlıksız olduğunu düşünen kesim ile fikir ayrılığına sebep olduğu söylenebilir. Ayrıca pandemi dönemi kayıt (recorded) sınav yönteminin veli öğrenci ve öğretmenlerce sağlıksız ve işlevsiz etki yarattığı varsayılabilir. Öğretmenlerin sertifika programını uyguladıkları öğrencilerine farklı kaynaklardan eser veya etütler vermelerinin temel sebebinin öğrencilerin sıkılmaması ve gerginliklerinin azalması amaçlı olduğu varsayılabilir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun öğrenci seviyelerine ve gelişimlerine göre seviye belirledikleri ve derece atlatabilmeleri olumlu sonuçlar doğurduğu varsayılabilir. Sertifika sınavında başarılı olmak adına öğretmenlerin öğrencilerinin sınava girecekleri seviyeleri doğru belirlemelerinin başarıyı doğrudan etkilediği söylenebilir. Ayrıca sertifika programına katılmayan özengen eğitim öğrencilerine yönelikte çoğu öğretmenin sertifika programını kullanması LCM'in özengen müzik eğitimindeki işlevselliğinin oldukça fazla ve tercih edilir olduğu söylenebilir. Sertifika programının öğretmenlere de katkısı olduğu öğretmen görüşlerinden varsayılabilir. Öğretmen görüşlerine göre özengen eğitim kurumlarının yeterliliği hakkında fikir ayrılıklarının bulunduğu söz edilebilir. Gerek sertifika programı fiyatlarının değişkenliği gerekse bilgilendirme yetersizliği ve öğretmenlerin görüşleri ışığında kurumların bazılarının sertifika programı hakkında yetersiz oldukları ticari amaçlı kullanmaya çalıştıkları düşüncesinin hâkim olduğu söylenebilir.

5.2.Sonuç

LCM sertifika programı ve sınav uygulamalarının işlevselliğine yönelik velilerin öğrencilerin ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda birçoğunun yeterli bilgiye sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Programın öğrencilerin çalgılarıyla ilgilenmelerine ve benimsemelerine yönelik pozitif etkisi olduğu görüşlerce anlaşılmıştır. Ancak tercih edilme sebeplerinin, bilgi yetersizliğinden kaynaklı tutarsız ve belirsiz olduğu görülmüştür. Öncelikle sertifikayı sınav

sonucunda elde ediyor olmanın öğrencileri motive edici ve çalışmayı alışkanlık haline getirmeye yol açtığı görüşler doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Yapılan sınavların çocuklar için büyük bir hedef ve güdüleyici bir faktör olduğu ve çocukların çalgı gelişimlerini ve öz denetimlerini etkilediği sertifika program kitaplarının müzik alanında çok yönlü bir gelişim sağladığı anlaşılmaktadır. Buna karşın ileri seviyelerin oldukça zaman ayırılması gereken bir yoğunlukta olduğu ve öğrencilerden bazılarının zaman ayırmakta zorluk çektiği ortaya çıkmıştır. Program kitaplarının her yönden zengin ve uygun olduğu ve seviyelerin sağlıklı bir şekilde dengelendiği anlaşılmıştır. Öğrencilerin kitaplarda eserler hakkında dönem ve bestecilerinin bilgilerin olmasının icrayı olumlu yönde etkilediği düşüncesine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin programa katılmayan öğrencileri için de program kitaplarını kullandığını ifade etmeleri LCM kitaplarının içerik yönünden ne kadar zengin ve işlevsel görüldüğünü kanıtlamıştır. Pandemi dönemi sınav yöntemi ve LCM işleyişinin görüşler doğrultusunda oldukça işlevsiz ve olumsuz karşılandığı saptanmıştır. LCM özengen müzik eğitimi alan bireylerin sınav ve yoğunluk olarak olumsuz etkilemek yerine tam tersi müzik eğitimini daha fazla özümseme ve hatta çalgılarında ileri seviyelere gelmelerini, mesleki olarak yönelmeyi düşünmelerine teşvik etmiştir. Sertifika programının çalgı eğitimine yönelimi arttırdığı ve disiplin kazandırması adına öğrencilerinin devamlılıklarının arttığı görüşler doğrultusunda anlaşılmıştır. Öte yandan sertifika program kitaplarının sadece yabancı dilde olması öğrencilerin yoğunluğu için olumsuz bir etki yaratmadığı ortaya çıkmıştır. Sınavların yabancı dilde uygulanması öğrenciler için, olumlu ve dil yönünden bile geliştirici bir etki bırakmakta olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin öğretmenlerini dil yönünden zayıf bulduğu anlaşılmıştır. Bu bağlamda öğretmenlerin görüşleri ise kendilerinin dil yönünden zayıf olduklarını fark etmelerini sağladığı ve bunun öğreticilik yönünden eksiklik oluşturduğu neticesine varılmıştır. Sertifika sınavlarının bütün alanlarını yalnızca tek bir bireyin değerlendiriyor olması hususunda öğretmenlerin görüş birliğine sahip olmadıkları anlaşılmıştır. Sertifika programını tercih eden veli ve öğrencilerin akademik amaçların yanı sıra sistemli ve düzenli bir eğitim programı olmasından kaynaklı yöneldikleri saptanmıştır. Program ve sınav ücretlerinin uluslararası geçerliliği ve öğrencilere kazandırdığı deneyimler yönüyle ailelerin çoğu için ekonomik durum faktörü olmasına rağmen oldukça normal ve yerinde olduğu anlaşılmıştır. Ancak ücretlerin kurumlar arası farklılık göstermesinin olumsuz ve güvensiz bir ortam yarattığı görüşlerini ortaya çıkardığı saptanmıştır. Bunun yanı sıra görüşler doğrultusunda son dönemlerde LCM programının merkezi ve kurumlara gerek kalmadan çevrim içi yapabilme imkanını dünyadaki bütün bireylere sunması ve sonrasında ülkemizde bulunan LCM sertifika sınav ve eğitim merkezliği yapan kurumların ortak hareket ederek bunu

engelledikleri ve ülkemizde bulunan bireylerin bu haktan mahrum kalmalarına yol açmaları ticari bir kaygı ve çıkarıcı bir yaklaşımda oldukları eğitmen görüşlerince anlaşılmıştır.

5.3.Öneri

Yapılan bu çalışma sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkarak şu önerilerde bulunulmuştur;

- LCM sertifika programı ve benzeri uluslararası müzik sertifika programlarının sınav ve eğitim merkezliğini üstlenmekte olan kurumların program ücretlendirmeleri ve yetkinlikleri yönlerinden incelenmeleri önerilmektedir.
- Sertifika programı eğitmenliği yapmakta olan bireylerin yetkinliklerinin detaylı şekilde incelenmesi önerilmektedir.
- Özenen müzik eğitimi kurumlarında müzik eğitimi alan ve LCM uluslararası sertifika programı ve benzeri programlara katılan öğrencilerin ve velilerinin sertifika programı amaçları, hedefleri ve sınav sonucunda elde edilen sertifikaların geçerlilik ve kullanım amaçları hakkında daha detaylı bir şekilde bilgilendirilmeli ve bunun doğrultusunda yönlendirilmeleri önerilmektedir.
- Alınan sertifikalar amaç değil, araç olduğu ve programın asıl hedef ve kazanımlarının tutarlı bir şekilde anlaşılması ve aktarılması önerilmektedir.
- Sertifika programına katılmış ve dereceleri tamamlamış öğrencilerin sertifikaları kullanımları ve mesleki yönelimlerine etkilerinin incelenmesi önerilmektedir.
- LCM ve benzeri sertifika programları tarafından eğitmenlik yapmakta olan bireylerin seçim kriterleri oluşturulmalı ve bu hususta belirli gereksinimler ve şartlar oluşturulması önerilmektedir.
- Özenen müzik eğitimi kurumlarında sertifika programına katılan öğrenciler ile katılmayan öğrencilerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi önerilmektedir.
- Öğrenci ve velilerin sertifika programının akademik amaçları yanı sıra disiplinli ve düzenli bir programa sahip olmasından kaynaklı tercih ettikleri göz önünde bulundurulduğunda, Özenen MEB özenen müzik eğitimi müfredatlarının incelenmesi ve tekrar düzenlenmesi önerilmektedir.
- Benzer sertifika programları ve sınavlarının yöntemleri incelenmeli ve öğrenciler üzerinde etkilerinin araştırılması önerilmektedir.
- Ülkemizde özenen müzik eğitimi alanında benzer programlara yönelik çalışmalar veya programların detaylı çok yönlü incelenmeleri önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akınönder, O. (2019). *Uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programlarının özengen müzik eğitimindeki yeri ve piyano alanındaki kazanımlar açısından değerlendirilmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- Aytaç, Ç. (1981). *Sanat ve Uygarlık*. Ankara: Dizgi Baskı.
- Alkar, R. (2008). ‘‘İlköğretim müzik eğitimi dersinde 2007-2008 eğitim- öğretim yılında okutulan öğrenci çalışma kitaplarındaki şarkıların müziksel amaçları bakımından analizi’’ İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Akgül, B., Ece, A. S., Sarısözen, D. M. (2016). Hayat boyu müzik eğitimine bir örnek: Bolu Genç Müzisyenler Şenliği *International Journal of Human Sciences*, 13 (1), 1161-1171.
- Basut, F. (2013). *Türkiye’de uygulanan Kraliyet Müzik Okulu sınavlarının etki ve sonuçlarına yönelik bir değerlendirme: Bursa ili örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Bresler, L. (Ed.) (2007). *International handbook of research in arts education* (729-744). Dordrecht: Springer.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Bilici, Ali. (2014). ‘‘Farklı güzel sanatlar ve spor lisesi mezunu öğrencilerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında okutulmakta olan müziksel işitme okuma ve yazma dersinin başlangıç düzeyini belirlemedeki etkileri’’ Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Bingöl, F. (2010). *Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitar çalmadaki başarılarına etkisi (Özel Çağlar Müzik Kursu örneği)*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Cope, P. (2002). Informal learning of musical instruments: the importance of social context. *Music Education Research*, 4(1), 93-104.
- Celep, Cevat. (2003). *Halk Eğitimi*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Cross, Ian. (2001). Music, cognition, culture, and evolution. *Cambridge Annals of the New York Academy Sciences*, vol. 22(3), p.28-42.
- Creswell, J. W. (2013). Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları araştırma deseni. (G. Hacıömeroğlu, Çev.) Ankara: Eğiten Kitap.
- Çelik, H., Başer Baykal, N. ve Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 8(1), 379-406.

- Çağlar, E. & Tekeli, B. (2018). *Özengen (amatör) çalgı eğitiminin ergenlerin empati düzeyine etkisinin incelenmesi*. 3. Uluslararası Felsefe, Eğitim, Sanat ve Bilim Tarihi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Giresun Üniversitesi, Giresun.
- Çetin, A. "Çocuk ve Gençlik Koroları", 1. Müzik Kongresi, Bildiriler, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir: 1984.
- Davidson, J. ve Jordan, N. (2007). Private teaching, private learning- An exploitation of music instrument learning in the private studio, junior and senior conservatories.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara'daki özengen (amatör) müzik eğitimi veren kurumların eğitim anlayışları ve yönetim biçimleri üzerine genel bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karan, M. (2011). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Mutlu, G. S. (2019). *Royal Akademisi sınav aşamaları ve bu sınavlara giren piyano öğrencilerinin meslek seçimlerine etkisinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Oktay, C. (2017). *Türkiye'de özengen müzik eğitiminde uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programlarının işlevinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Say, A. (1998). *Türkiye'nin Müzik Atlası*, Borusan Yayıncılık, s.275
- Saydam, R. (2003). *Cumhuriyetimizin 80. yılında Müzik Sempozyumu, İlköğretim Okulu 1. ve 2. devre müzik eğitiminde Eğitimci Sorunu*, Malatya: Öncü Basım evi: Pegem A Yayıncılık.
- Tanrıöğen, A. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tunalı, İ. "Sanatta Eğitim Sorunu Üzerine." *Sanat Çevresi*, 1.14 (1979):8-10.
- Tekeli-Yiğit, B., Gülüm, B. & Çağlar, E. (2020). *Özengen (amatör) çalgı eğitiminin 9-16 yaş aralığındaki bireylerin benlik kavramı düzeylerine etkisi*. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3) 100. Yıl Eğitim Sempozyumu Özel Sayı 1-15. DOI: 10.7822/omuefd742482
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. 3. Basım Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayın Evi.
- Uslu, M. (2009). "Müzik Eğitiminin Kişilik Ve Sosyal Gelişme Açısından Değerlendirilmesi" İstanbul Marmara Üniversitesi

- Uçan, A. (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1997, s.10.-s.31-32.
- Ünver, E. (2016). Neden Ve Nasıl Sanat Eğitimi. *idil*, 5 (23), s.865-878.
- Ünver, E. (2002). *Sanat eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım
- Varış, F. (1971). *Eğitimde Program Geliştirme, Teori ve Teknikler*. Ankara: AÜ Eğitim
- Yıldırım, A. Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yener, S. (2009). Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Müfredat Programlarının Karşılaştırmalı Analizi. Bildiriler: 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu.
- Yıldırım-Orhan, Ş. ve Ercan, N. (2012). Yetişkin çalgı öğretmeni özellikleri. *TurkishStudies*, 7(4), 223-231.

Web Kaynaklar

<https://muzik.party/2018/08/21/muzik-egitiminde-dunyada-uygulanan-sertifika-programlari/>

<https://lcme.uwl.ac.uk/media/1937/LCM-violin-syllabus-2021.pdf>

<https://lcme.uwl.ac.uk/media/238188/LCM-piano-syllabus-2021-2024.pdf>

<https://kopruvizyon.com.tr/lcme-sistemi/lcm-sinavlari-genel-bilgiler/>

<https://www.iienstitu.com/blog/sertifika-nedir-neden-onemli>

https://tr.isecosmetic.com/wiki/Trinity_College_London

<https://www.fisanatakademi.com/blog-trinity-college-london-sertifika-programlari-ile-ilgili-aklina-takilan-tum-sorular-32>

<https://itusem.itu.edu.tr/egitimler-ve-programlar/konservatuar-programlari/london-college-of-music-lcm>

<https://tr.abrsm.org/tr/about-us/>

<https://www.mariaritaepikmuzikokulu.com/abrsm/>

<https://gb.abrsm.org/en/our-exams/diplomas/>

<http://www.perasanat.com.tr/trinity/hakkimizda.html>

https://en.wikipedia.org/wiki/Trinity_College_London

<http://doremipiyano.com/2017/11/28/trinity-college-sertifika-ve-diploma-programi/>

<https://lcme.uwl.ac.uk/media/1314/music-grades-syllabus.pdf>

<https://www.ingilteredilegitimi.org/2018/07/02/gcse-sinavi-nedir/>

<https://www.uwl.ac.uk/>

<https://www.londoncollegeofmusicurkey.com/>

<https://www.ragipsavassanat.com/london-college-of-music>

https://www.youtube.com/watch?v=jXeqBG_8g-8&ab_channel=OktayBektas

EKLER

EK - 1

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

YÖNERGE

Merhaba ben, Mustafa Altundağ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Müzik Eğitimi bölümünde Tezli Yüksek Lisans yapmaktayım. London Collage Of Music (LCM) uluslararası müzik sertifika programı ve sınav yönteminin işlevselliği ile ilgili bir araştırma yapıyorum. Bu araştırmamın program hazırlayıcılarına ve diğer araştırmacılara ışık tutacağını ümit ediyorum.

Bu araştırmam için LCM müzik programı öğretmenleri, programa katılmış ve hala aktif olarak eğitimini görmekte olan öğrenciler ve veliler ile görüşmeler yapıyorum. Yaptığım tüm görüşmelerde verilen bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacak ve kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacaktır.

Görüşmenin 30-40 dakika kadar süreceğini tahmin ediyorum. Sorunlar için önerebileceğiniz çözümleri sorulardan sonra vurgularsanız çok sevinirim. İzin verirseniz görüşmeleri kaydetmek istiyorum. Bu şekilde hem zamanı daha iyi kullanabiliriz hem de sorulara vereceğiniz yanıtların kaydını daha ayrıntılı tutma fırsatı elde edebilirim.

Bu araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin bana görüşmeye başlamadan önce sormak istediğiniz bir soru varsa önce bunu yanıtlamak istiyorum. İzin verirseniz sorulara başlamak istiyorum.

EĞİTMEN GÖRÜŞME FORMU

Demografik sorular

1. En son mezun olduğunuz okul ve bölüm?
2. Özenen müzik eğitimciliği deneyim süreniz?

Görüşme Soruları

1. LCM müzik eğitimi sertifika programına ilişkin görüşleriniz nelerdir? Neden?

2. LCM sertifika program metotlarının sadece İngilizce olmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?
3. Sertifika programı öğretim süresi ve süreci hakkında fikirleriniz nelerdir?
4. LCM sertifika programının teknik kazanımları ve etkileri hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?
5. LCM sertifika programının müzikal kazanımları etkileri hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?
6. LCM sertifika programının teorik ve işitsel kazanımları ve etkileri hakkında görüşleriniz nelerdir? Neden?
7. Özenen müzik eğitimi alan öğrencilere sertifika odaklı çalışmanın etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz? Neden?
8. LCM sertifika sınav yöntem/teknik aşamaları hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Neden?
9. LCM sertifika programlarını uygulama yöntem ve tercihleriniz nelerdir?
10. LCM sertifika programı yönünden yetkinlikleriniz hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden?
11. Kurumunuzun LCM sertifika programı hakkında yeterliliği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
12. Eklemek istediğiniz başka bir görüşünüz var mı?

ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

Demografik sorular

1. Yaşınız?

Görüşme Soruları

1. LCM müzik eğitimi sertifika programı hakkında neler düşünüyorsunuz?
2. LCM Programının öğretim yöntem ve tekniklerini hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden?

3. LCM sertifika programının size çalgı ve repertuar gelişimi açısından etkileri hakkında düşünceleriniz nelerdir? Neden?
4. LCM sertifika programı sınav içerik yöntem ve teknikleri hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Neden?
5. LCM sertifika programı kitapları hakkında içerik ve eğitsel yönden görüşleriniz nelerdir? Neden?
6. Öğitmenleriniz program yetkinlikleri ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? Neden?
7. Eklemek istediğiniz başka bir görüşünüz var mı?

VELİ GÖRÜŞME FORMU

1. LCM uluslararası sertifika programları hakkında bilgi ve görüşleri nelerdir?
2. Sertifika programının çocuklarınız üzerindeki etkilerine yönelik izlenimleriniz nelerdir? Neden?
3. Özenen Müzik eğitimi kurumlarının sertifika programı hakkında yetkinlikleri ve işleyiş hakkında neler söyleyebilirsiniz? Neden?

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
BAŞKANLIĞI
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih : 12/11/2021 Toplantı Sayısı: 10 Karar No : 2021/553
Araştırmanın Başlığı	TÜRKİYE'DE ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİNDE LONDON COLLEGE OF MUSIC ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMI VE SINAV AŞAMALARININ İŞLEVSELLİĞİ
Sorumlu Araştırmacı	Prof. Dr. Zehra Seçkin GÖKBUDAK
Yardımcı Araştırmacı	Lisansüstü Öğrenci Mustafa ALTUNDAĞ
Etik Kurul Kararı	7672 sayılı başvurunuz değerlendirilmiş olup araştırmanız Etik Kurul tarafından uygun görülmüştür.
Uygun Değil ise gerekçeleri	

ASLI GİBİDİR
17/11/2021

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Etik Kurul Başkanı